

COLORADO STAVKA DARJEV RASTE

V enem tednu borbe se je širši razširil na okraj Las Animas...

Denver, Colo., 25. okt. — Stavka rudarjev v južnem Coloradu...

Štiri premogovniki v okraju Las Animas je nehale obratovati...

Okrajni uradniki, hlapčoni kompanije, so začeli groziti, da bodo zahtevali od zvezne vlade...

Ječ v Walsenburg in Trinidadu sta natlačeni do zadnjega kotička s piketi...

Španija dobi denar, Francija dobi španski Maroko in Italija dobi mandat v Siriji.

London, 25. okt. — Angleški diplomatski mešetarji z zunanjim ministrom Chamberlainom...

Španski diktator Primo de Rivera je pripravljen odstopiti kolonijo Maroko v severni Afriki...

Španija dobi denar, Francija dobi španski Maroko in Italija dobi mandat v Siriji.

London, 25. okt. — Angleški diplomatski mešetarji z zunanjim ministrom Chamberlainom...

Španija dobi denar, Francija dobi španski Maroko in Italija dobi mandat v Siriji.

Španija dobi denar, Francija dobi španski Maroko in Italija dobi mandat v Siriji.

Španija dobi denar, Francija dobi španski Maroko in Italija dobi mandat v Siriji.

Španija dobi denar, Francija dobi španski Maroko in Italija dobi mandat v Siriji.

Starogardniki izgrajajo svoje politične poteze za novi kongres

J. M. Beck bo najbrž sedel v prihodnjem kongresu.

Washington, D. C. — Strateške poteze starogardnikov se vidijo v tem, da politični gospodar Vare iz Pensylvanije dobi sedež v senatu v spremembah...

Tu je na pr. naznanilo kongresnika Hazletta, ki je podal resignacijo kot kongresnik, da bo mesto njega izvoljen kongresnik James M. Beck...

Beck, odvetnik za jeklaraki trust, je bil generalni sollicitator ob času Harding-Coolidgeovega režima.

Strahovit potres na dnu Pacifičnega oceana

Alaska se je stresla. Bil je eden najhujših potresov v novjšem času.

Seattle, Wash. — Močni potresni sunki so 24. t. m. zmajali južnovzhodno Alasko.

Washington, D. C. — Silen potres, kakršnega še niso zaznale potresne opazovalnice...

Volline uradnice obsojene.

Chicago. — Okrajni sodnik Edmund K. Jarecki je pretečen ponedeljek obsodil dve ženski volilni uradnici na eno leto ječe...

Obtožniki, Tina Wortman in Leona Coine, sta prvi ženski uradnici, ki sta bile obsojene zaradi volilnih sleparij...

Nov macedonski napad na Srbe.

Beograd, 25. okt. — Vzlic sedmemu stanju na obeh straneh arabsko-bolgarske meje...

Beograd, 25. okt. — Vzlic sedmemu stanju na obeh straneh arabsko-bolgarske meje...

ODPOR FARMARJEV PROTI TRUSTU TOBAKA

Sklicali so že drugi protestni shod. — Ampak trajna organizacija še ni ustanovljena.

Winston, Salem, N. C. — Odpor farmarjev proti tobačnemu trustu se nadaljuje. V skladišču "Liberty", ki se nahaja v Winston Salem se je zbralo 3,500 farmarjev...

To je že drugi večji shod farmarjev v pretečenem tednu. Farmarji, ki prebivajo v piedmontskem okraju, žive v velikem pomanjkanju in mnogim dom prodan, ker niso plačali davkov.

Na shod ni bilo enega zastopnika trvdki. Kompaniji Leggett & Myers in Imperial še nista odgovorili.

Strahovit potres na dnu Pacifičnega oceana

Alaska se je stresla. Bil je eden najhujših potresov v novjšem času.

Seattle, Wash. — Močni potresni sunki so 24. t. m. zmajali južnovzhodno Alasko.

Washington, D. C. — Silen potres, kakršnega še niso zaznale potresne opazovalnice...

Volline uradnice obsojene.

Chicago. — Okrajni sodnik Edmund K. Jarecki je pretečen ponedeljek obsodil dve ženski volilni uradnici na eno leto ječe...

Obtožniki, Tina Wortman in Leona Coine, sta prvi ženski uradnici, ki sta bile obsojene zaradi volilnih sleparij...

Nov macedonski napad na Srbe.

Beograd, 25. okt. — Vzlic sedmemu stanju na obeh straneh arabsko-bolgarske meje...

Beograd, 25. okt. — Vzlic sedmemu stanju na obeh straneh arabsko-bolgarske meje...

Prilivanje krvi v Nikaragvi se bo nadaljevalo v interesu mogotcev

Dne 4. maja je pa bila Nikaragva pacificirana?

Washington, D. C. — Drivni tajnik Kellogg je dejal, ko je odgovarjal ameriškim rudniškim inženirjem v severnem delu Nikaragve...

Opominjan je bil, da poročilo mornarice pokazuje, da so od dne četrtega maja, to je dne, ko je izredni komisar Henry N. Stimson poročal, da je Nikaragva "pacificirana"...

General Moncada se pripravljala, da vpraša Kellogga za svet, kako je z njegovo predsedniško kandidaturo v Nikaragvi v bodočem letu.

Sikaniranje rudarjev v Oklahi je W. Virginiji

Magnatje hočejo izginiti 270 družin in zmanjšanje. Trije aretirani radi okupacije.

Columbus, O. — Dve premogovniški družbi, Clarkson Coal Mining Co. in Atlantic Contracting Co., sta začeli sodnijske akcije za izgon 270 rudarskih družin...

Družbi pravita v obtožnici, da sta stavkujočim rudarjem odpravili stanovanjske, toda rudarji se nočejo izseliti.

Clarkburg, W. Va. — Trije rudarji so bili tukaj aretirani v zvezi z razstrelbo v premogovniku Galloway, ki je bila pred šestimi meseci.

VELIKA "BUTLEGARSKA" PRAVDA NA ZAPADU KONČANA.

Stirinajet butlegarjev sponanih krivim.

Seattle, Wash. — Tukaj je končala velika "butlegarska" obravnava zaradi "butleganja" na delo. Stirinajet obtožencev je bilo spoznanjih krivim, dva in dvajset je bilo oproščenih.

Chicago. — Zagoneten umor C. Schumacherja, o katerem smo že poročali, je sedaj pojasnjen. Schumacherja je ustrelil njegov lastni sin William. Svoje dejanje je opravičeval s tem, da je bil njegov oče silno brutalen in krivčen napram vsem članom družine.

Nova glava jeklarškega trusta. New York. — James A. Farrell, wallstreetški finančnik, nasledil pokojnega Garyja kot predsednik jeklarške korporacije. Farrell je član Morganove bankovne trvdke.

VEČINA PLOVBE-NEGA ODBORA PROTI COOLIDGEU

Ta večina bo mogoče kmalu zahtevala trajno obratovanje trgovskega brodogoja po vladi?

Washington, D. C. — T. V. O'Connor, bivši predsednik organizacije pristanišnih delavcev in zdajšnji predsednik plovnega odbora Združenih držav, podpornik Coolidgeja v zadevi trgovskega brodogoja, je naletel na močno opozicijo v plovnem odboru.

Prehodaj je še izreči, da bodo admiral Benson, Teller, Smith in Hill kmalu zahtevali trajno vladno obratovanje trgovskega brodogoja.

Coolidge je izgubil svojo kontrolo nad plovnim odborom, ker ga je zapustil komisar Hill v južni Dakoti.

Ljudstvo na zapadu čimdalje v večjem obsegu zahteva, da trgovsko brodogoje obratuje vlada.

Ako Coolidge vpriči drznosti parobrodskih privatnih interesov in vpriči strahu, da se vedno bolj glasno zahteva trajno vladno obratovanje trgovskih ladij...

Chicago. — Dva roparja sta v ponedeljek popoldne stopila v mesnico Johna Ceglarja, 3012 N. Cicero ave., in zaprta mesarja v mrzlo shrambo.

Chicago. — Zagoneten umor C. Schumacherja, o katerem smo že poročali, je sedaj pojasnjen. Schumacherja je ustrelil njegov lastni sin William.

Chicago. — Dva roparja sta v ponedeljek popoldne stopila v mesnico Johna Ceglarja, 3012 N. Cicero ave., in zaprta mesarja v mrzlo shrambo.

Chicago. — Dva roparja sta v ponedeljek popoldne stopila v mesnico Johna Ceglarja, 3012 N. Cicero ave., in zaprta mesarja v mrzlo shrambo.

Chicago. — Dva roparja sta v ponedeljek popoldne stopila v mesnico Johna Ceglarja, 3012 N. Cicero ave., in zaprta mesarja v mrzlo shrambo.

Chicago. — Dva roparja sta v ponedeljek popoldne stopila v mesnico Johna Ceglarja, 3012 N. Cicero ave., in zaprta mesarja v mrzlo shrambo.

Chicago. — Dva roparja sta v ponedeljek popoldne stopila v mesnico Johna Ceglarja, 3012 N. Cicero ave., in zaprta mesarja v mrzlo shrambo.

Chicago. — Dva roparja sta v ponedeljek popoldne stopila v mesnico Johna Ceglarja, 3012 N. Cicero ave., in zaprta mesarja v mrzlo shrambo.

Vizija o proizvajalju življenja v bodočih laboratorijih

Znanstvenik pravi, da bodo kemiki nekega bližnjega dne modelirali in popravljali človekov karakter.

Springfield, O. — Psiholog, ki so tukaj zborovali zadnji teden, so slika napoved, da bodo živa bitja nekega bodočega dne kemično proizvajana v laboratoriju.

"Bodoči kemik se bo pečal s stvilenjem samim, ne le s sredstvi za izboljšanje življenja," je rekel dr. Slosson.

"Jacques Loeb nam je produciral šaba iz alkalijeve tolike; s tem nam je pokazal, da proizvajanje živih bitij iz nešive snovi je enkrat doseženo v laboratoriju.

Chicago. — Dva roparja sta v ponedeljek popoldne stopila v mesnico Johna Ceglarja, 3012 N. Cicero ave., in zaprta mesarja v mrzlo shrambo.

Chicago. — Dva roparja sta v ponedeljek popoldne stopila v mesnico Johna Ceglarja, 3012 N. Cicero ave., in zaprta mesarja v mrzlo shrambo.

Chicago. — Dva roparja sta v ponedeljek popoldne stopila v mesnico Johna Ceglarja, 3012 N. Cicero ave., in zaprta mesarja v mrzlo shrambo.

Chicago. — Dva roparja sta v ponedeljek popoldne stopila v mesnico Johna Ceglarja, 3012 N. Cicero ave., in zaprta mesarja v mrzlo shrambo.

Chicago. — Dva roparja sta v ponedeljek popoldne stopila v mesnico Johna Ceglarja, 3012 N. Cicero ave., in zaprta mesarja v mrzlo shrambo.

Chicago. — Dva roparja sta v ponedeljek popoldne stopila v mesnico Johna Ceglarja, 3012 N. Cicero ave., in zaprta mesarja v mrzlo shrambo.

Chicago. — Dva roparja sta v ponedeljek popoldne stopila v mesnico Johna Ceglarja, 3012 N. Cicero ave., in zaprta mesarja v mrzlo shrambo.

Chicago. — Dva roparja sta v ponedeljek popoldne stopila v mesnico Johna Ceglarja, 3012 N. Cicero ave., in zaprta mesarja v mrzlo shrambo.

Chicago. — Dva roparja sta v ponedeljek popoldne stopila v mesnico Johna Ceglarja, 3012 N. Cicero ave., in zaprta mesarja v mrzlo shrambo.

Chicago. — Dva roparja sta v ponedeljek popoldne stopila v mesnico Johna Ceglarja, 3012 N. Cicero ave., in zaprta mesarja v mrzlo shrambo.

ALI PRINAJA VELIKA BREZPOSELNOST?

Načelnica ženskega biroja v delavskem departmentu pravi, da.

Washington, D. C. — Ker stroji hitro nadomeščajo ročno delo in ljudstvo postaja vedno bolj nezmožno pokupiti nasaj producirane produkte ameriške industrije, je na vidiku v bodočnosti velika brezposelnost.

Tega mnenja je Mary Anderson, načelnica ženskega biroja v delavskem departmentu. Govorila je pred Soroptistim klubom v Washingtonu.

V svojem govoru je naglašala, da šene najbolj pomagajo rešiti položaj, da zahtevajo visoke meade, boljše delavne razmere in krajši delavnik.

Produkcija s strojem je povzročila, da se je produciralo več blaga, kot ga ljudstvo lahko kupi. Važno vprašanje distribucije blaga še ni rešeno.

Dokler delavke prejema najnižjo meado, toliko časa so slabe in iskoriščane, toliko časa drže k tiom ves delavski sloj na glede na spol, je naglašala govornica.

Stockholm, Švedska. — Mendne pogodba, ki zdaj poteka, zadenejo okoli 210.000 organiziranih delavcev, od katerih je osemdeset odstotkov organiziranih v švedski delavski uniji.

Prizadete so železna, kovinska lesna in krojaška industrija. Odvisno je seveda od konjunktura na trgu, kako se doseže novi sporazum.

Upiral se bodo podjetniki. Ako blago ne gre izpod rok in v denar, bodo podjetniki zahtevali, da se meada zniža, ali pa podaljša delavnik.

Kako se sklenejo nove pogodbe, ni še nobenih znamenj. Mogoče pride do prask in bitk med delavci in podjetniki, mogoče so pa izvršili vse mirno.

Kockanje za smrtne kazni. La Paz, Bolivija, 25. okt. — Stirijski moški, ki so bili spoznani krivim umora generala Jose Manuel Pandoja, so večeraj arebali, kateri izmed njih mora umreti za kazni. Bolivijski zakon dobesedno določa glavo za glavo in ne več kot eno glavo.

Ruth Elder v Lisboni. Lisbona, Portugalska, 25. okt. — Miss Ruth Elder, prva senaka, ki je preletela Atlantik do bližnje Azorskih otokov, je danes dospela s parnikom v Lisbono, kjer je bila sprejeta s velikim navdušenjem in ceremonijami.

POSNEMAJTE GA!

Br. Frank Kmetich iz Winton, Wyo., nam je poslal vsoto \$18.00 za pet novih naročnikov—dve celoletne in tri polletne—in zraven piše med drugim sledeče:

"Odvaj sem se na vaš poziv za nabiranje novih naročnikov, obenem pa smatram, da je to moja dolžnost kot člana S. N. P. J. Prosveta, pošljite mi nagrado: knjigo "Ameriški Slovenci," bom pa še skrušil agitirati za list "Prosveta."

Nagrada smo mu že poslali in upamo, da je zadovoljen z njo. Tako bi se morali potruditi vsi člani in članice S. N. P. J., kjerkoli je prilika. Poskusite in čaka vas lepa nagrada, ki je razpisana v tej kampanji za nove naročnike.

Društvo "Slov. Dom" "Halloween Dance"

št. 86, S. N. P. J.

vabi vse rojake v Chicagu in okolici na

veliko jesensko veselico

katero priredi

V DVORANI S. N. P. J., Lawndale Ave. & 27th St.

V SOBOTO ZVEČER DNE
29. OKTOBRA 1927

Priliko imate dobiti eno iz med več
krasnih daril zastonj

Priloge zabave ob 8. uri zvečer

Vstopnina v predprodaji 50c, pri vratih 75c

Za vsakršna izredna potrebila bo skrbel odbor.

Vesti iz Jugoslavije

Visoko dovoljenje. "Slovenski Narod" piše: Kaplan v Cerkljah je svaril nekega gospoda pred pohujšanjem, ki ga širi ba- je napredno časopisje. Njegova blagoslovljena jeza je veljala v prvi vrsti "Jutru", ki je klerikalnim podrepanikom trn v peti, ker je kot dobro urejevan list zelo razširjen tudi tam, kjer bi klerikalna gospoda rada videla samo "Slovenca" in "Domoljuba." Dotični gospod je pa navihan in je speljal čuvarje duševnega devišta na led. Tarnal je kaplanu v Cerkljah, da ga pokliče sili čitati list, v katerem najde važne gospodarske in druge vesti. Kaplan mu seveda "Jutra" ni mogel priporočati, pač pa mu je svetoval, naj vloži pismeno prošnjo na samega gospoda ljubljanskega škofa dr. Bonaventuro Jedliča; če on dovoli čitati "Jutro", mu bo pohujšanje že v naprej odpuščeno.

Gospod je res vložil prošnjo in jo prinesel danes z resolucijo v naše uredništvo kot dokaz, da vladajo pri nas v tem pogledu še vedno srednjeveške razmere. G. škof so prošnjo prebrali in napisali: "Ker se mi zdi, da je prošnja utemeljena, vam branje lista "Jutro" dovolim. Anton Bonaventura, škof." Tableau! Kdor hoče biti torej nepristransko informiran o dogodkih pri nas in po svetu, mora dobiti visoko dovoljenje, da sme sploh čitati liste, ki ne trobijo v klerikalni rog. Kultura Slovenija bi ne smela trpeti na sebi tega madeža.

Smrtina nasreča. Viktor Peterlinšek, 24letni mizarški po-

močnik v tovarni za dušik v Rušah, se je vračal s kolesom proti svojemu domu (po selniški cesti). Ker pa je bilo temno in menda ni imel luči, je zavozil v nekega moškega ter je pri tem padel s kolesa. Dobil je težke notranje poškodbe. Prepeljali so ga v mariborsko bolnico, toda komaj je prispel v bolnico, je že izdihnil.

Fantovski pretep na Vačah. V Barličevi gostilni na Vačah je nastal prepir med fanti. Beseda je dala besedo, nakar so se spoprijeli. V samobrambi je zabodel Pavle Prašnikar svojega prijatelja Marka Duha z nožem v hrbet. Dogodek je vzbudil mnogo razburjenja.

Gibanje nalezljivih bolezni. V ljubljanski oblasti je bilo dne 21. septembra na nalezljivih boleznih bolnih oseb in sicer: na škriatinki 20, na tifuznih boleznih 19, na grifi 13, na dušljivem kašlju 11, na davici 7, na šenu 3 in na krčeviti odrevenelosti 3.

Kdo bo za župana v Ljubljani? Odločitev o tem je v rokah dveh socialističnih in dveh komunističnih odborov. Če dva volita s demokracijo, je župan demokrat. Če vsi štirje oddajo prazne liste — bo župan demokrat. Če pa komunisti gredo volit klerikalnega župana, bo pa klerikalni župan. Klerikalci z Ravnikarjem imajo skup 21 mandatov, dr. Gregorić 1. Demokratje imajo sami 23. Bo zanimivo je vseh ozirov 10. oktobra. Žalostno je: da je o izidu toliko kombinacij.

Konec tihotapskega procesa. Dne 7. okt. so bili v Mariboru po končani porotni razpravi radi umora finančnega stražnika Janka Resnika izpuščeni obtoženci Dominik Jameržnik, Aloj-

zij Golob in Franc Klemensberger. V zaporu pa je ostal še Golobov brat, Jožef Golob, katerega so aretirali po predzadnji porotni razpravi meseca junija, ker je pri tedanji razpravi rekel obtoženi Dominik Jameržnik, da pri, svojem prvotnem priznanju ni mislil prvega Alojza Goloba, ampak nekega drugega Goloba iz Kušarnika. Ker pa je tudi ta Jožef Golob tekom trimesečno uvodne preiskave dokazal svoj alibi za dan umora, je okrožno sodišče danes dopoldne izpustilo na prosto tudi njega.

V zaporu je torej ostal le Vincenc Bezjak, ki ima tihotapsko kazens 241 dni od finančnega ravnanja. Obtoženi so sedeli v preiskovalnem zaporu od decembra lanskega leta. Po izpustitvi omenjenih osumiljencev ostane misteriozni umor finančnega stražnika Janka Resnika še nadalje nerešena zagonetka.

V Beogradu gre razvoj političnih dogodkov prav zanimivo. Te dni sta se sestala dva huda nekdanja sovražnika: Stjepan Radić, vodja Hrv. selj. stranke, in Svetozar Pribičević, predsednik Samostojne demokrat. stranke. Obeta se demokratski blok, ki bo štel 170 poslancev. — Na drugi strani pa se snuje konservativni blok iz Vukičevih radikalov in Slovenske ljudske stranke (klerikalcev). Naši slovenski klerikalci stopijo formalno v radikalnem in radikalnem, čisto pravoslavnem klubu bodo odsejal sedeli slovenski katoliški klerikalci. Vera ne loči politične kupčije. Za oblast v Sloveniji magari tudi — med krivoverce... O razvoju bomo seve še poročali.

OGLAS.

Rejakek v La Salle, Peru in Oglesby, Ill., se priporočam, da kadar potrebujete zavarovalniško (Fire Insurance) na vaših poslopijih, pohištvo, avtomobilih, t. t. d. oglašite se pri meni. Nobenega stroška ni, zakaj bi iskali zavarovalnino pri drugih zavarovalnicah. Za točno in zanesljivo postrežbo vam jamči vaš rojak.

JOHN NOVAK,
206—3rd Street, La Salle, Ill.

Telefon: Central 5999
No stan: Lawndale 6797
Robert J. Zaverinik
ODVETNIK
(Attorney-at-Law)
137 N. Dearborn St.
Soba 805. Chicago, Ill.

Božično potovanje

V JUGOSLAVIJO V SPREMSTVU IZKUŠENIH SPREMLJEVALCEV. PRIDRUŽITE SE TUDI VI TEMU POTOVANJU, KER SE BODETE UGODNO POČUTILI V DRUŽBI ROJAKOV.

"MAJESTIC" odpluje 26. novembra v Cherbourg
"LEVIATHAN" odpluje 7. decembra v Cherbourg
"HAMBURG" odpluje 10. decembra v Hamburg
"LE DE FRANCE" odpluje 10. decembra v Havre
"BERLIN" odpluje 10. decembra v Bremen

POMAGALI VAM BODEMO DOBITI POTREBNE LISTINE, ZAGOTOVITE BI PROSTOR IN ZAHTEVAJTE POJASNILA OD NAŠEGA PAROBRODNEGA ODDELKA.

KASPAR AMERICAN STATE BANK

1900 BLUE ISLAND AVE. CHICAGO, ILL.
OTTO KASPAR, predsednik.

NAJSTAREJŠA SLOVENSKA PAROBRODNA AGENCIJA V CHICAGU.

PAUL KLUN
MUSIC STORE
5155 Butler St. — Pittsburgh, Pa.
Prva slovenska in hrvaška trgovina v Pittsburghu, Pa., s vami Columbia in O. K. ploščami, G. R. piano rehami in novoga izdelka gramofoni ter radio aparati.
Ako si naročite več kot 5 plošč vam jih pošljem poštinske proste. Plašite po brezplačni cenik.
Ujudno se vam priporoča vaš rojak Paul Klun.

Tel. Crawford 4434
MATTHEW J. TURK
Real Estate, Loans and Insurance
JAVNI NOTAR
2658 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
Prejete posete, samih in sploh vsaga. Izdelujem notarska dela za tujca in za stari kraj. Delamo prošnje za dobavo svojev in starega kraja, kupne pogodbe in izvršujemo vas tako dala. Čene smerna, delo točno in pravilno. Zadovoljno po možnosti vsakogar.

DR. A. FURLAN,
Slovenski
ZOBOZDRAVNIK
Urad: 3341 W. 26th Street
Chicago, Ill.
Uradne ure:
9-12 A. M.—1-6 in 7-9 P. M.
Ob sredah samo 9-12 A. M.
Telefon Crawford 2893

FARMA NA PRODAJ.
Prda se 120 akrov dobra farma in prav po nizki ceni, je le 1 miljo od mesta in je prav poleg jezera (laka). Vzrok prodaje je, ker sem sam. Več se izve pri lastniku: Alfred Mlakar, Lydon Station, Wis. — (Adv.)

RAD BI IZVEDEL
za mojega brata Jožef Surina, doma iz Sapjan, po domače Rosotov in občine Jelšane, Istrija. Mislim, da se nahaja nekje v Trinidad, Colo. Prosim čitatelje tega lista, da ga opomni na ta oglas. M. Surina, 960 N. Thornton st. Aberdeen, Wash.

Dve darili
za nove naročnike
Kdor se potrdi v sodanji kampanji in dobi eden polletnih ali štiri celoletnih naročnin za dnevnik "Prosveto" in polje celo vsoto upravitelstva, dobi krasno samonapejno pisalno pero in avtomatični svinčnik s lapis svinčnikom S. N. P. J.

ZDRAVLJENJE BOLANIH NOG
Odprte rane, ulceni, napete žile in hokej bolezen
se lahko zdravijo doma med vašim delom. Plašite po brezplačno knj. Sico "Kako zdraviti bolne noge." Opišite vaš slučaj bolezen.
A. C. Lingo Pharmacy,
1424 Green Bay Av. Milwaukee, Wis.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Z žalostnim srcem naznanjam tužno vest prijateljem in znancem, da je za vedno mirno zaspała moja ljubljena soproga in mati

ROSIE URANA
Pokojnica je bila rojena na Stajerkem. Prav lepo se zahvalim družini Repe za darovani krasni venec, ter ženskam, ki so skupno kupile lep venec in ga položile pokojnici v blagi prijateljski spomin. Nadalje se prav lepo zahvalim tudi mrs. Sleber, in mrs. Koleša, ki so mi pomagale za časa njene bolezni doma v hiši pri domačih delih in ji stregle. Lepa hvala vsem, ki so jo obiskali in vsem, ki so se pogreba udeležili. Počivaj v miru, draga soproga. Zalujoci Martin Urana, soprog in 6 otrok, Hermine, Pa.

Dr. John J. Zaverinik
PHYSICIAN & SURGEON
3724 W. 26th St., Ridgeway
Block Building
Telefon: Crawford 2212, 2213
ORDINACIJSKE URE:
Ob delavskih urah od 9. do 4. pop. Izven-
ni urah in petek in od 6. do 8. zvečer
vseh dni. Ob nedeljah po dogovoru.
Telefon na domu: Lawndale 6797
CHICAGO, ILL.

NA PRODAJ
je nova zidana sedemsobna hiša s kopalnico, in ena nova lesena petsobna hiša s kopalnico, moderno urejena. Te hiše se nahajajo v industrijskem mestu, kjer je več tovarn in prilika za dobiti delo. Vzame se tudi prazno stavbišče (lota) kot delno plačilo za hišo. Vsa vprašanja naslovite na: Stephen J. Rushkin, Box 1674, Pittsburgh, Pa. — (Adv.)

Ali ste naročeni na dnevnik "Prosveto"? Podpirajte svoj list!

"Elektrika je povečala blagostanje naroda"

HON. ALBERT C. RITCHIE,
governor države Maryland, pravi:

"V našem delovanju za dobavo cenene moči, ste dalekosežno povečali splošno blagostanje naroda, in to blagostanje ne izvira iz trgovskih ali drugih procesov, temveč to blagostanje se črpa iz zakladnice narave."

ELEKTRIKA je postala splošno znana in uporabna sila, kar jih svet pozna. Ta učinek ni bil dosežen samo potem izpreminjanja premoga in vode v električno silo, ampak dalekovidni načrti in uprava družb, ki proizvajajo električno silo in individualne inicijative v vodstvu družb so velikega pomena za uspeh na tem polju.

Družbe, ki proizvajajo električno silo so imele v vidiku potrebo splošne službe elektrike. Zgradile so tovarne za proizvajanje električne sile in postavile daljnovode, ter se tako pripravile na hitro naraščajoče potrebe in zahteve. Potom raznih napeljav in daljnovodov se je električna sila oddajala mestom, vanem in kmetijam na dežel.

Med tem je občinstvo radostno sprejelo elektriko, in tako ugledilo pot temu izumu ter dalo pogum za večjo in močnejšo proizvajanje e-

lektrike in drugih njenih naprav. Tri milijone oseb, ki imajo denar vložev in to podjetje, lastuje družbe za proizvajanje električne sile. Šestnajst milijonov domov in sto petdeset tisoč tovarn rabi elektriko in njene naprave. V neprestanem podpiranju ameriškega principa, inicijativ posameznika in potem večje uporabe elektrike in njenih naprav, ki omejujejo delo, je občinstvo deležno izboljšanja, vsled redne službe in znižanih cen električne sile.

S proizvajanjem elektrike elektrike v individualnem smislu in po regulacijah vlade, ter s podporo od strani občinstva s tem, da je uporabljala, se je pomnožilo blagostanje, udobnost in sreča naroda v splošnem. Nadaljni uspeh in razvoj električne dobe, se lahko smatra za zadostno zavarovan in bodočim, s nadaljnjo podporo in pri- manjstvom teh principov.

*Govor v celoti governorja Ritchie-ja se pošlje na zahtevo.

Commonwealth Edison Company

72 W. Adams Street, Chicago

Zadružna banka v Ljubljani

na subskripcijo delnic V. emisije

V smislu sklepa izrednega občnega zbora z dne 12. septembra 1927 in s dovoljenjem ministrstva za trgovino in industrijo z dne 4. avgusta 1924 št. 4584 povzeta Zadružna banka v Ljubljani svoj delniški kapital od Din. 4.000.000.— na Din. 5.000.000.— s izdajo 10.000 novih delnic V. emisije po nom. Din. 100.— in to pod sledečimi pogoji:

Stari delničarji imajo opcijsko pravico do dodelitve ene nove delnice na vsake tri delnice prejšnjih emisij in to po tečaju Din. 105.— tel. quel, za vse nadaljnje delnice pa po tečaju Din. 110.— tel. quel.

Novi subskribentom se dodelijo delnice po tečaju Din. 112.— tel. quel.

Delnice predstojajoče emisije bodo opremljene s kuponi od 1. 1. 1928 dalje.

Subskripcija se vrši za Jugoslavijo pri:

Zadružni banki v Ljubljani, Aleksandrova cesta.
Delavsko-kmečki hranilnici in posojilnici v Trzinu.
Hranilnici in posojilnici društva delavcev v Mariboru.
Delavsko-kmečki hranilnici in posojilnici za meštiko dolno v Prevaljah
ter pri vseh podružnicah Konzumnega društva za Slovenijo.
V Ameriki pa pri:

Slovenski Narodni Podporni Jednoti, Chicago, Ill., 2657 So. Lawndale Ave., all
Amalgamated Trust and Savings Bank, Chicago, Ill., 111 West Jackson Blvd., all
International Building and Loan Association, 6235 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio, all
Frank Sakser State Bank, New York, all
Amalgamated Bank of New York, 11-15 Union Square.
Pri izdaji opcijske pravice je predložiti tudi delnice prejšnjih emisij.
Subskripcijski rok poteče z dnem 10. decembra t. l., do katerega dne je položiti protivrednost podpisanih delnic v gotovini.
V Ljubljani, dne 12. septembra 1927.
UPRAVNI SVET.

SKUPNI BOŽIČNI IZLET

v Jugoslavijo in Italijo s parnikom PARIS priredimo dne 16. dec. 1927.

Parnik Paris, ki je Slovincem najbolj priljubljen, odpluje že ob 1. uri zjutraj, da bo vsak za Božič lahko doma pri svojih. Na razpolago imamo izvrstne kabine; kdor je namenjen potovati, naj se nam čimprej prijavi; cena za III. razred skoki do Ljubljane z železnico in vojnim davkom vred \$119.67.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt St., New York, N. Y.
Tel. Cortlandt 4687.

NOVE VRSTE HARMONIKA

izdelana iz belega ali druge barve Celulozida, gravirana v različnih barvah ter okrašena s svetilni kamni.

Kdor želi imeti v rasnici lepo in trpešno harmoniko, se lahko brez skrbi zanesa nam, ker izdelujemo harmonike že nad dvajset let.

Največja slovenska izdelovalnica harmonik v Ameriki.

ANTON MERVAR
4921 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, OHIO.

VESTI IZ NASELBIN

Petnajstletnica društva "Venera"

Milwaukee, Wis. — Iz raznih slovenskih časopisov in iz naše glasila Prosvete razvidim, da so rojaki povsod letos izredno živahni, posebno kar se tiče društvenih priredb. Prirejajo nam vsakovrstne veselice, koncerte in razne druge zabave, iz česar je sklepati, da nam kljub slabim delavskim razmeram ne gre tako slabo, kot se radi pritožujemo.

Da, tudi mi v Milwaukeeju vedno na splošno in ne držimo rok križem; to se razume. Naša naselbina je precej velika in zadnje čase smo si tudi Slovenci začeli pridobivati priznanja in veljave. Do tega so pripomogle naše organizacije. Spoznali so tudi našo kulturo in zmoglost tujci, ko je razstavil pri nas svoja slikarstva in rezljarska dela rojak Perušek.

Slovenci smo menda še od pamtveka najbolj nagmjeni na društva. To nam priča naša zgodovina. Tudi tukaj imamo različna društva, kar je vsekakor lepa in dobra človeška lastnost. Dobro je, če se ta naravni nagon, želja za družbi in združevanju vporablja za dobre namene. In mi skrbimo za to. Seveda po svoje in kakor pač najboljšie zmoremo. Zato smo organizirane v različnih društvih in klubih in najbolj potrebna in važna so naša dopolnilna društva. Podpornih društev imamo pri nas dovolj. Nekateri celo trdijo, da jih je celo preveč. Na vsak način pa jih imamo toliko, da ima vsak rojak ali rojakinja na izbiro biti član kjer hoče in ni nobenega vzroka, da bi živel med nami še kak rojak ali rojakinja, ki ne pripada nobenemu podpornemu društvu.

Kljub številnim društvom se pa najdejo še zmeraj ljudje, ki še niso vključeni pri nobenem in ki se ne brigajo, kaj bo z njimi, ko jih obliče bolezen ali zadene kaka nesreča. Ne brigajo se za društva in za svoje ljudi, dokler ne pride sila. Takrat se pa radi zatečejo k svojim "milim in dobrim rojakom". Resničen je pregovor: "Kadar pride prava sila, takrat je domača pomoč najbolj mila." Toda pravi in da trpimo med seboj toliko malobrižnosti, in da postanejo taki rojaki naše breme, ako že ne naša narodna sramota. Pravilno je, da imamo usmiljena arca in da se brigamo in skrbiti jo za svoje, ampak poskrbeti je, treba tudi, da vsak doprine svoj del v našo narodna društva ter podpira naše delo finančno, dokler je zdrav in dokler more.

Naša društva gotovo tudi niso brez nedostatkov. V marsičem bi bila lahko velika boljše kot so. Predvsem je potrebno, da se člani in članice bolj zanimajo za društvene zadeve in da ne prepuščajo vse delo in vso brigo samo odborom. Dobro je imeti zaupanje v društveni odbor, ampak istočasno je potrebno, da tem odborom pomagamo pri izvrševanju njih poslov ter jim gremo na roko, kjer moramo in kolikor je v naši moči. Na žalost je pa pri nas največkrat ravno narobe. Prav pogosto vidimo, kako se društvenemu odboru nalahč nagaja z izostajanjem od sej, z odklonitvijo za delo, kadar se priredi kaka veselica ali kaj drugega, s sabotažo in nagajanjem na seji in tudi z obrekovanjem, itd. To so reči, ki nas ne postavljajo v pravo luč, ne označujejo nas kot napredne in zavedne. Tako početje je odsev hudobnosti in nizkotnosti in se je ne bi imelo trpeti v bratah in sesterskem podpornem društvu.

V Milwaukeeju imamo poleg številnih moških društev tudi ženske podporno društvo "Venera" št. 192 S. N. P. jednote. Postoji že petnajsto leto. Naše aktivne sestre so zaključile, da nočejo zaostati za moškimi društvi v nobenem oziru, najmanj pa še ob takih prilikah kot je ima društvo naprimer letos. Članice se dobro zavedamo važne vloge, ki jo ima ženska v moderni človeški družbi, in zavedamo se tudi, kako važan faktor smo v naši napredni in najboljši slovenski organizaciji

paktno naseljen, temveč je raztrešen po vsem mestu. Tudi ni bil noben član društva št. 107 prizadet niti ranjen, kakor sem izvedel pozneje.

Ob koncu mojega pisma naj še omenim, da ni valed te grozne katastrofe nikake zahteve po delavcih, ker je še veliko brezposelnih v mestu. Le izurjeni delavci, mehaniki in drugi nekoliko boljše delajo in zaslužijo boljše kot navadni delavci. Toliko se mi je zdelo vredno, da poročam v listu Prosveti, da bodo naši rojaki vedeli, kakšne posledice je pustila silna elementarna neizredna v St. Louisu.

Bratiki pozdravi! — Jacob Stančič, član društva št. 107.

Resolucija društva št. 45.

Vandling, Penna. — Društvo "Slovene" št. 45-S. N. P. J. v Vandlingu, Pa., je na svoji redni mesečni seji dne 16. oktobra t. l. vzele v pretres okrožno poslano iz uredništva "delavec", katero nosi podpis Chas. Novaka, in prišlo do končnega zaključka, da se pošlje protestno resolucijo listu "Prosveti" za priobčitev. Resolucija se glasi:

1.) Člani goraj omenjenega društva protestiramo proti vsakemu nečlanu S. N. P. J., da se vtičava v našo organizacijo radi našega gospodarskega obstoja in blati naše gl. odbornike.

2.) Mi člani S. N. P. J. smo dovolj izobraženi in očemo poslušati kake nepošteno osebo, da bi nam diktila, kam smejo naši gl. odborniki nalagati naš težko zaslužen denar.

3.) Protestiramo proti vsakemu uredništvu, da bi od sedaj naprej še kdaj pošiljalo kake okrožnice ali kake meščanske časopise na našo društveno sejo. Mi imamo svoje glasilo in kot takega ga spoštujemo. — Joseph Cebular, John Kavčič, Anthony Pantzer, resolucijski odbor.

O elementarni neizredni v St. Louisu.

St. Louis, Mo. — Rojakom širom Amerike je že znano, da je dne 2. septembra tega leta zadela mesto velikanska elementarna katastrofa. Ta grozna vest je gotovo zunaj mesta presenetila najbolj bive prebivalce mesta St. Louisa, ki so se pred časom preselili v druge kraje.

Dne 29. septembra ob 1. popoldne nas je nenadoma obiskal silen tornado in nato ciklon. V kratkem času je bilo 75 ljudi ubitih in porušenih je bilo veliko število hiš kakor tudi trgovin. Ranjenih je bilo nad tisoč oseb ter porušenih kakih 900 hiš, kakor se je pozneje dogotovo. Vse to je bilo izvršeno v treh minutah. Veter je potoval 90 milj na uro. Grozna elementarna katastrofa je delno prizadela tudi kole in dve bolnišnici.

Najhujše so bili prizadeti delavski sloji, posebno pa še zamorski del mesta. Nedotaknjena pa je ostala na West Endu četrt bogatinov. Razume se tudi, da so delavce hiše bolj slabo zgrajene in so valed tega bile še bolj prizadete.

Katastrofa je obiskala mesto, kakor že omenjeno, ob 1. popoldne, ko so bili delavci v tovarnah, matere po svojem poslu v mestu in otroci pa v šoli. Da bi se bila ta nesreča pripetila ponoči, bi zahtevala brez dvoma najmanj še enkrat toliko žrtev kot jih je. Vse križem so ležale električne žice, kar je ogrožalo življenja otrok in odraslih. Poleg tega pa je v tem skrajnem momentu nastala med prebivalstvom velika panika, da niso vedeli kam bi bežali, ker so bili vsi zbegani radi silnega truka in rušenja poslopj. Uradniški električne centrale so takoj ukazali poraziti vse žice, da so tako preprečili več nesreč s tem, da je bil električni tok ustavljen.

Uljudno vabimo vse fante in dekleta, moše in žene iz vse okolice, da se te veselice udeležijo. Zabave bo na tej veselici obilo za vse. Priprave od strani društvenih odbornikov so še v teku, da bo čim več veselja, ko se na omenjeni večer anidemo skupaj. Vstopnina je samo 50c. Na vsaki vstopnici bo številka. Tišiti, ki bo tako srečen, da bo njegova številka imenovana, bo dobil krasno darilo.

Imeli bomo izvršno godbo. Kakor ob drugih prilikah, bo tudi sedaj društvo "Stalwartov" preskrbelo izvršno kapljico in tudi prigrižek bo okusen. Torej vsi na našo veselico dne 6. novembra! Tudi iz Chicaga, Waukegana in Milwaukeeja pričakujemo obilo udeležbe. — John E. Mauser.

Veselica in volitve v Clevelandu.

Cleveland-Collinwood, O. — V Clevelandu smo pred pragom volitev za spremembo mestnega čarterja. Sedaj imamo takovaznega "manager sistem", ki se pa ni nikakor praktičnim, daš eni trdijo da je, in bi tudi bil, če bi bili mestni odborniki delavski zastopniki. Kakor pa je sedaj, so zastopniki na strani premožnih slojev in seveda je njim podoben tudi mestni poslovodja. Saj je bil pred tem predsednik neke delodajalske družbe in je tudi vedno nastopal proti delavskim organizacijam.

Is tega razloga bi bilo priporočati, da se ta sistem odpravi. Delavci naj volijo za Davisovo listo, čarter 301. Potem si boste lahko sami volili poslovodjo ali šupana.

Zveza kulturnih društev priredi "Halloween" ples dne..... v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. Čisti dobček gre v korist Slovenskega delavskega doma. Upati je, da rojaki posejijo to prireditev v obilni številu. Dvorana bo okrašena primerno lepo in čarovniško, da bo izgledala kot bi v njej živeli Puritanci. Igral bo Barbičev orkester. Vstopnice so po 50 centov za osebo. K obilni udeležbi vabi odbor Zveze kulturnih društev. — Poročevalec.

Skupna seja.

Chicago, Ill. — Natanjamo predsednikom in tajnikom društev št. 1, 5, 39, 86, 102, 131, 440 in 569 S. N. P. J. v Chicagu, Illinois, da se bo vršila prihodnja seja za skupni shod dne 27. oktobra zvečer ob 8. v dvorani S. N. P. J.

Posebnih vabil za to sejo ne bomo razposiljali, opominjamo pa vse predsednike in tajnike omenjenih društev, da se seje udeležijo in da so točni. — Joseph Wershay, zapisnikar.

Slovensko delavsko društvo v Beogradu.

Beograd. Iz obljude Slovenije se morajo ljudje izseljevati s trebuchom za kruhom, ker jih naši lepi kraji ne morejo prehraniti. Preje je bilo izseljevanje na Dunaj, v Gradec, v Trst, na Reko itd. nekaj običajnega, sedaj pa ni ne v Gradcu, ne na Dunaju, še manj pa v Trstu nobene priložnosti za delo, ker vlada v teh gospodarsko nazadujočih mestih velika brezposelnost.

Danes pa se Slovenci selijo v Zagreb, v Brod na Savi, v Osljek, v Zemun in v Beograd. Zlasti v Beogradu jih je že nad 10.000. Glavno dekle. Ni skorje večje beogradske družine, da ne bi bilo v nji slovensko dekle za sluškinjo. Imajo jih radi, ker so pridne in poštene in ljubijo red in snago. Pa tudi fantje hodijo v Beograd za delom. Dosej so bili vsi ti raztreseni, brez skupne zveze. Te dni pa se je ustanovilo Društvo Slovencev in Slovenk v Beogradu, ki mu je dal zato inicijativo s. Anton Kristan iz Ljubljane. Društvo si je zadalo ime "Cankar". Ima v Beogradu v Makenzijevi ulici št. 7 svoje prostore. Predsednik je s. Joža Golmajer, tajnik pa Viktor Kristan, sin Pavleta Kristana iz Radovljice. V odboru so sami aginji fantje in dekleta. Imajo svoj pevski zbor, ki se še udeležuje in pa knjižnico. Namen "Kulturnega in prosvetnega društva slovenskih delavcev Cankar v Beogradu" po pravilih je: upostaviti zvezo med slovenskim delavskim šiviljem v Beogradu, gojiti družabnost s prijateljem društvenih sestankov, predavanj, zabav, koncertov in dramatik.

JAVNA GOVORNICA

Glasovi članov S. N. P. J. in "Haleljev "Prosvete".

Odgovor bratu F. Zaitzu. Iz Prosvete dne 19. oktobra je razvidno, da je brat Frank Zaitz, kot iniciator predloga, ki ga je sprejelo društvo "Slavija" št. 1 S. N. P. J. glede ukupnega shoda članstva čikaških društev SNPJ, podpisane predlagal os. imenoval za oponenta, ker ga smatra v tem slučaju, kot v nekaterih drugih, za vodjo opozicije. Na to lajavo šelim odgovoriti ter podati moje pogoje za nameravano debato.

Predno pričnem, šelim dati nekoliko pojasnila, zakaj je brat Zaitz predložil iniciativo za shod pri št. 1 SNPJ. Dne 21. septembra t. l. je brat Zaitz priobčil v Prosveti nekoliko pojasnila glede vprašanja o nameravano volitvi denarja jednote ter poleg tega napisal, da bi rad debatiral s tistim, ki najbolj kriči itd. Kolikor se še spominjam, je društvo "Francisco Ferrer" št. 131 to zadevo vzele na znanje ter sklenilo, da se vrši debata z bratom Zaitzem, in sicer pod sledečimi pogoji: Predmet: Ali je potrebno za SNPJ, da investira \$50.000 v Jugoslaviji po 4%? In: Ali je za SNPJ koristno, da naloži v Jugoslaviji \$50.000 po 4%? Poleg tega ima brat Zaitz naznaniti tajniku ime in priimek ter natančen naslov tiste osebe, ki najbolj "kriči" da ga društvo povabi na debato.

Društvo "Francisco Ferrer" št. 131 SNPJ je sprejelo tak zaključek dne 7. oktobra t. l. in tajnik je imel nalogo to naznaniti bratu Zaitzu. Kolikor sem izvedel, je tajnik oddal pismo na pošti dne 13. oktobra t. l. (en dan pred sejo društva "Slavija" št. 1 S. N. P. J., na kateri je brat Zaitz predložil iniciativo za shod). Brat Zaitz je gotovo prejel pismo dne 14. oktobra t. l. Torej predno je bila seja društva "Slavija" št. 1. Is tega je torej razvidno, da brat Zaitz ni bil zadovoljen s tem (vsaj po mojem mnenju ne, ker je naše društvo sprejelo vršeno rokavico za debato), temveč je predložil njevo načrt leti dan, in sicer zvečer, ko je društvo "Slavija" št. 1 imelo sejo. Če je brat Zaitz hotel v resnici imeti debato, zakaj ni sprejel pogojev društva "Francisco Ferrer" št. 131 S. N. P. J., namesto da je sam napravil svoj načrt ter ga predložil seji svojega društva? Brat Zaitz je gotovo mislil, da društvo ne bo sklenilo, da šelim imeti debato, naker bo lahko trdil, da smo strahopetci. Ker smo pa tak sklep naredili, je brat Zaitz takoj spremenil svojo taktiko ter načrt.

Podpisani priznava, da je nasproten sklepu gl. odbora in ga ni sram povedati, ker ima enake pravice kot brat Zaitz, da lahko misli po svoje.

Podpisani je pripravljen debatirati pod sledečim pogojem: Predmet: — Ali je koristno in potrebno ter varno, da jednota vloži ali investira vsoto \$50.000 v Jugoslaviji po 4%? Shod se ima vršiti v dvorani SNPJ in sicer kakšno nedeljo popoldne. Predsednik shoda mora biti tak, ki je obema stranama zadovoljiv. Vstop na shod imajo samo člani SNPJ in poročevalci listov, ki so člani SNPJ. (Zadeva se tiče članov jednote in ne drugih).

Razprava o predmetu bi vključevala sledeče: — 1.) Zakaj ni gl. odbor priobčil pogodbo v listu oziroma v zapisniku gl. odbora za javnost? 2.) Prepis ali original pogodbe se ima predložiti shodu. 3.) Ali je pogodba pisana dobesedno v smislu sklepa gl. odbora oziroma pojasnjevanja nekaterih gl. odbornikov? 4.) Ali je pametno in varno vložiti \$50.000 na banko, ki baje nima več kot \$50.000 do \$70.000 kapitala? 5.) Ali je osebna garancija gospoda Kristana za del tega denarja priporočljiva oziroma dobra za sprejem? 6.) Ali je prva vključba na posestvu v stari domovini dobra garancija za investiran denar? 7.) Če je gospodarski odbor imel pravico vlagati ali investirati denar v stari domovino, za-

Slovenska Narodna Podporna Jednota. Ustanovljena 9. aprila 1904. Inšorp. 17. Junija 1907 v državi Illinois.

GLAVNI STAN: 2677-89 SO. LAWDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS

Isvrševalni odbor: UPRAVNI ODSEK: Predsednik Vincent Calahar; podpredsednik Andrew Vidrih, R. F. D. 6, Box 192, Johnston, Pa.; gl. tajnik Blas Novak; tajnik bolniškega odbora Lovrene Gradšek; gl. blagajnik John Vogrich; urednik glasila Joka Kavčič; upravitelj glasila Filip Godina; vrhovni pravačnik Dr. F. J. Korn, 6223 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

GOSPODARSKI ODSEK: Frank Bonaruk, predsednik, 396 E. 74th St., Cleveland, Ohio; Frank Alush, 2154 S. Crawford Ave., Chicago, Ill.; Jacob Spasnik, 2627 S. Ridgeway Ave., Chicago, Ill.

POROTNI ODSEK: John Goršek, predsednik, 414 W. Hay St., Springfield, Ill.; John Trlica, Box 22, Strabana, Pa.; Tony Shragal, R. F. D. No. 1, Johnston City, Ill.; Frank Fedko, Box 61, Park Hill, Pa.; Anton Sular, Box 194, Green, Kans.

BOLNIŠKI ODSEK: OSREDNJE OKROŽJE: Lovrene Gradšek, 2627-89 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

VEHODNO OKROŽJE: Joseph Zorko, R. F. D. 2, Box 114, West Newton, Pa.; Anton Abram, 1169 E. 74th St., Cleveland, Ohio. SAMPANO OKROŽJE: Jacob Balch, R. F. D. 2, Box 52, Pittsburg, Kans.; Jugoslavci: Frank Klun, Box 928, Chisholm, Minn.; za ser. zap.: John Golob, Box 144, Rock Springs, Wyo.

Nadzorni odbor: Frank Eajo, predsednik, 2525 W. 26th St., Chicago, Ill.; Lovren Medvedek, 5420 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio; Albert Brant, 555 So. Pierce St., Milwaukee, Wis.

Zdravitveni odbor: Frank Vidmar, predsednik, 2502 Augusta St., Chicago, Ill.; John ODB, 2426 So. Clifton Park Ave., Chicago, Ill.; Peter Goshal, 2623 So. Broadway, Denver, Colo.

POSORI — Korespondenca s glavnimi odborniki, ki delajo v glasilu uradu, se vrši takole: VSA FIRMA, ki se zanašajo na pošto gl. predsednika, se naslovi: Predsedništvo S. N. P. J., 2627-89 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

VSE ZADEVE BOLNIŠKE PODPORE SE NASLOVI: Bolniško (tajništvo S. N. P. J.), 2627-89 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill. DENARNE POSILJATVE IN STVARI, ki se tičejo gl. izvrševalnega odbora in jednote vabe se naslovi: Tajništvo S. N. P. J., 2627-89 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

VSE ZADEVE V ZVEZI S BLAGAJNISKIMI POSLI se pošiljajo na naslov: Blagajništvo S. N. P. J., 2627-89 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill. Vse priitobe glede poslovanja v gl. izvrševalnem odboru se naj pošljejo Frank Zaitzu, predsedniku nadzornega odbora, čigar naslov je zgoraj.

Vsi prisivi na gl. porotni odsek se naj pošiljajo na naslov: John Goršek, 414 W. Hay St., Springfield, Ill. Vsi dopisi in drugi spisi, naznanila, očlasi, naročnina in sploh vse, kar je v zvezi s glasilom jednote, naj se pošilja na naslov: "PROSVETA," 2627-89 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

kaj ni to sam naredil brez odobritve gl. odbora? 8.) Ali ima društvo SNPJ pravico kritizirati sklepe gl. odbora? Dalje, prostor v listu Prosveti po shodu mora biti mneni na razpolago v, leti meri kot nasprotni stranki.

Brat Zaitz je navedel sedem različnih točk, o katerih šelim debatirati. Razume se, da te točke so vključene v iniciativi brata Zaitza, ki jih je seja odobrila, toda večidel njegovih točk se tiče organizacije, ker same so pravila jednote merodajna. Nečlani jednote nimajo v tej zadevi ničesar govoriti. Kaj drugi pišejo, ki niso člani jednote, me ne zanima. Govorimo o predmetu, ki je med nama in ne za stvari, ki se nas ne tičejo.

Če brat Zaitz noče sprejeti debate na podlagi zgornjih točk, tedaj bi podpisani sugestiral oziroma imenoval brata Blaža Novaka, sedanjega gl. tajnika, da debatira na zgornjih zadevah in sicer iz razloga, ker je gl. tajnik (jaz sem bil tudi gl. tajnik in sedaj bivši tajnik), in ker ima več vploga glede transakcije v stari domovini. Poleg tega je svojedavno pred mojim odstopom nasprotoval ideji, da bi se kaj takega storilo, kot na primer vložiti denar v kako banko v Jugoslaviji radi nakazovanja smrtnine. On je bil tudi gl. tajnik bivše SDPZ ter se je pečal s investiranjem imovine SDPZ (vsaj kolikor je meni znano) in tudi razume finančne transakcije. Delal je več let pred združenjem pri SDPZ in sedaj še okrog 6 let pri SNPJ kot pomožni in gl. tajnik jednote.

Brat Zaitz zavija dejstvo ter hoče govoriti povsem nekaj drugega kot o vprašanju, ki je sedaj na dnevnem redu, in sicer iz vzroka, da zmoti članstvo v toliko, da bo celo krivdo dal na rame zunanjih faktorjev in da se vsi člani strinjajo s sklepom gl. odbora. Nekatera društva v Chicagu so zadevo rešila na seji, predno je kak nasprotni list o tem kaj priobčil. Za naše društvo pa sem siguren, da je imalo to, predno je kak nasprotni list priobčil kaj o tem. Dalje, držimo se istega gesla, kot je gl. predsednik pojasnil v listu za člane, in sicer da zunanji faktorji ne bodo rešili naše zadeve, temveč rešimo svoje zadeve sami, ker smatramo, da smo dovolj zmogni to storiti brez zunanjih faktorjev. Torej bratu Zaitzu isto priporočam, če šelim debatirati — držimo se le ti-

stega, kar je za člane in ne za sunanje faktorje; delajte kar nam udiče. Članstvo je lahko uverjeno, da je podpisani vselej pripravljen debatirati o stvari, ki se tiče članstva samega, ne pa zadeve, ki se mene ne tičejo direktno ali indirektno, niti zadeve, ki jih drugi listi pišejo. Če br. Zaitz hoče kako debato s kakim urednikom nasprotnih listov, se naj obrne na pravi naslov in ne na podpisane, ker jaz ne nastopam drugega kot sam sebe. Dalje, brat Frank Sava je tudi pripravljen debatirati na shodu in če se brat Zaitz strinja s tem, lahko vsi štirje debatiramo, in sicer: Novak, Turk, Zaitz in Sava. Priporočljivo bi bilo torej, da se mi štirje anidemo skupaj, ter napravimo načrt, če je sgornji nesprejemljiv, ker na ta način bomo hitreje prišli do sporazuma in debata se lahko vrši v kratkem. Torej če šelite debatirati glede vprašanja, ki je sedaj na dnevnem redu, naznanite podpisane, da skliče sejo oziroma sestanek, na katerem bomo naredili progr. u za javni shod za člane SNPJ v Chicagu in okolici.

Matthew J. Turk, član društva št. 131 S.N.P.J.

Program slovenskega kandidata v Clevelandu.

Cleveland, Ohio. — Socialistična stranka mesta Clevelanda je v 3. mestnem volilnem distriktu postavila za svojega kandidata rojaka Antona Gardna, ki je Slovincem širom Amerike snan kot aktiven in vztrajen boritelj za delavske pravice. Garden je v delavskem pokretu še celo vrsto let, je zmoten in pošten, da se lahko vsak delavec nanj zanesa. Anton Garden se je šolal na delavskem kolegiju in je pred par leti absolviral na Brookwood delavski šoli v državi New York. V naslednjem podajamo vsebino njegove platforme.

Municipalna platforma cleve-landske socialistične stranke. Mi, člani cleveandske socialistične stranke, ponovno izražamo naše soglasje s fundamentalnimi principi mednarodnega socializma. Ker nam je znano, da je socializem nemogoče udeležiti lokalno, zatorej podajamo našo platformo za takojšnje izboljšanje življenja delavskega ljudstva a potrebni spremembami in okvirju naše mestne vlade.

Najresnejše vprašanje pred cleveandskim ljudstvom je naraščajoča brezbratnost od stvati (Dolje na 6. strani.)

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE
LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cena oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.
Naročnina: Zedinjene države (izven Chicago) \$6.00 na leto, \$3.00 za pol leta; Chicago in Cicero \$7.50 na leto, \$3.75 za pol leta, in za inšpektorstvo \$9.00.

Naslov za vse, kar ima stik s Naloga:
"PROSVETA"
2657-59 So. Lawrence Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"
Organ of the Slovene National Benefit Society.
Owned by the Slovene National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.
Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$6.00 per year; Chicago \$7.50, and foreign countries \$9.00 per year.

MEMBER OF THE FEDERATED PRESS

Datum v oglepaju n. pr. (Sept. 30-1927) poleg vašega imena na naslovu pomeni, da vam je s tem dnevom potekla naročnina. Ponovite jo praviloma, da se vam ne ustavi list.

RAZLIKE MED S. N. P. J. IN K. S. K. J.

Nič čudnega, ako se je z bratom Gorencem postopalo tako. Vsemu tega so kriva največ pravila, ki dajejo moč, da lahko o važnih enotnih zadevah odločajo osebe, ki niso člani K. S. K. J. Funkcionarji K. S. K. J. so temu le toliko krivi, da se na konvenciji očitno ne vpro klerikalizmu in postavijo na čelo delegatov, da se K. S. K. J. postavi na demokratični temelj.

Ako pogledamo pravila K. S. K. J., ki so bila takrat v veljavi, ne najdemo nikjer v pravih, kaj se zgodi s članom, ki je bil pred društveno poroto, pa se porotniki niso mogli zediniti glede pravoreka. Ako bi se to zgodilo pri S. N. P. J. in bi se porotniki ne mogli zediniti glede pravoreka, bi obtoženec prišel še v drugič pred društveni porotni odbor. Ako bi se porotniki ne mogli zediniti pri drugi obravnavi na pravorek, bi bil obtoženec prost. Pri K. S. K. J. bi se pa moralo vršiti toliko obravnava, kolikor jih je potreba, da se obtoženec spozna krivim ali pa nedolžnim. Kadar društvena porota pri K. S. K. J. izreče svoj pravorek, tedaj imata še le obe stranki pravico do priziva na višjo instanco. To pomeni, ako bi se vršilo deset porotnih obravnava proti bratu Gorencu in te obravnave ne izrečejo pravoreka, toliko časa se ne more poseči v zadevo višja instanca.

Ampak zgodilo se je narobe, dasiravno točka 164 na strani 79 pravil K. S. K. J., ki so bila takrat v veljavi, pove samo tole:

"164. Ako je bil zatočen član spoznan krivim in če so člani društva odobrili razsodbo porotnikov, ima obtoženec pravico priti pri pravi (Apel) na porotni odbor K. S. K. J. Ta pravi mora biti sestavljen v roku 30 dni, ko je bil obtoženec obsojen o razsodbi porotnega odbora krajevnega društva. Točitelj ima ravno iste pravice apelirati, kakor obtoženec, ako je bila razsodba proti njemu izrečena in odobrena od društvenih bratov."

To je vse, kar pravila K. S. K. J. pravijo o prizivu na višjo instanco. Po pravilih K. S. K. J. ni bilo mogoče nastopiti proti bratu Gorencu, kajti razsodbe ni bilo izrečene, ampak porotni odbor pri društvu se ni zedil na pravorek. To pomeni, da bi se morale vršiti ponovne obravnave, dokler prva instanca ne izreče svoje sodbe.

Nekega dne je pa bilo pri društvu Vitezi sv. Florijana številka 44 prečitano pismo od glavnega predsednika K. S. K. J. iz katerega je razvidno, da ni nihče tožil brata Gorencu, nihče vložil priziva, ampak da je neki društveni funkcionar poročal, kaj se je vršilo na dotični seji in poslal tudi društveni zapisnik.

Pismo gl. predsednika K. S. K. J. se približno glasi:

"Prejel sem poročilo o debati, ki se je vršila na seji vašega društva zaradi brata Gorencu. Čudim se, da je bilo treba tako debato? Zakaj debata? Brat Gorencu je kršil pravila, ker je odšlo pismo pod svojim imenom soper sv. vero in se očitno izjavil o katoliških prepričanjih ter jih zanikal. On je naravnost aramotil resnice sv. vere, kar bi ne smel kot član katoliške organizacije.

Pisate, da so v debati navajali, da je bil prej dober član cerkve, ta je storil veliko dobrega za dobro stvar itd. To je za dobro. Toda on je zadal cerkvi in sv. veri velik udarec. Pisal je v protislovski časopis. Nalagel je pisal stvari, ki so šlele sv. vero in nas katoličane. Nasprotnikom so pa dale te besede priliko, da so brenili in se krohotali katoličanom.

Lepo je, da pisate, da so sklepali, da se mu odpusti. Drage volje homo odpustili, ali on bo moral preklicati, kar je pisal. Vi in vaše društvo nimata pravice odpustiti. To ni vaša stvar, to je jednotna stvar. Ako ga ho vaše društvo zagovarjalo, je v nevarnosti, da ho suspendirati. Društvo je imelo nalogo, da ga obsodi in izroči porotnemu odboru.

Ako je društvo ukrepalo drugače, je to protipostavno. Vsi vemo, da je on zakrivil, društvo pa nima pravice pomilovati njega. Porotni odbor jednote ga lahko pomilosti, ako bi ga društvo ali jednota predsednik sodila prebudo. Ako dovolimo pisati kaj takega v časopisih, bomo kmalu podobni Lawndalčanom.

Ponavljam. Brat Gorencu je žalil jednoto in škodil je veliko katoliškemu duhu, ker je očitno in nalašč pisal proti sv. veri. Ako on tega ne bo preklicati, bom jaz zahteval, da se vrže iz jednote. Ako se ho društvo upiralo, bo samo zapadlo suspendaciji. Ako je brat Gorencu lahko dvakrat pisal proti verskim resnicam v "Prosveti", lahko tudi prostovoljno preklicati. Ako tega neče, je podoben onemu, ki je napravil veliko škodo, popravitvi jo pa neče. Za to ne zasluži biti član K. S. K. J.

Jaz dovoljujem, da se mu odpusti, ako on zaodstno in dostojno preklicae svoje pisanje. Če pa tega stariji neče, bom aretival porotnemu odboru jednote, da izreče sodbo za izločitev. Odvisni je od njega, kaj hoče. Reči ne bo mogel, da smo ga ven vrzili. On se je vrzel sam ven, ker je nam naredil sramoto in škodo.

Zato sem rekli, da je bila debata nepotrebnna. Vse je jasno. On bi ne smel pisati. On je pisal, kar bi ne smel pisati kot katoličan. Ker je pisal morda preklicati, ako neče preklicati, je sam sebe vrzel iz jednote. Zakaj torej razprave.

Vsi člani morajo vedeti, da je naša organizacija katoliška. Če je društvo sklenilo, da daruje denar za povečanje dvorane, je to storilo po svoji previdnosti in dolžnosti.

Zakaj se brat Gorencu temu protivi? Dvorana pri cerkvi je največjega pomena in koristi. Dvorana ho dejala vam faranom velike dohodke, ki bodo koristili vam duhovniško toliko, kot je bila vsotica, ki ste jo darovali. Saj dvorana je vaša, kakor je vaše društvo(?). Vse je vaše in vaših otrok(?). Vse gre iz vašega, da vam koristi."

Približno tako se je glasilo pismo, ki ga je pisal predsednik K. S. K. J. društvu Vitezi sv. Florijana, številka 44. V dvorani je bilo vse tiho. Nekateri člani so poslušali malomarno, drugi pazno, da si vtisnejo besede predsednikovega pisma v spomin, da zapopadejo, zakaj je bilo v njem tolikokrat povedano, da mora brat Gorencu vse preklicati, kar je pisal v dopisih. Zopet drugi so pa delali beležke o pismu, da te beležke pridejo prav, ko jih bodo zahtevale koristi K. S. K. J., da se tudi ta podporna organizacija postavi na demokratični temelj.

Končno predsednik K. S. K. J. omenja v svojem pismu, da je čital sam, kako je brat Gorencu napadel župnika v dopisih, a društvo mu odpušča. Opominja jih, da imajo dobrega župnika, zraven jim pa očita, da ga ne branijo. Nato pa naglašja, da bo zahteval, da se vse očisti, da je jednota katoliška in da se "morajo njeni voditelji duhovniki spoštovati."

Končno ukazuje, da se vsi dokumenti o tej stvari pošljejo bratu Sterbencu, predsedniku gl. porotnega odbora. Ko je bilo pismo končano, je bila prečitana še opazka, ki pove, da je predsednik K. S. K. J. poslal že svoje listine bratu Sterbencu, ker odhaja na potovanje.

(Dalje prihodnjik.)

Lojze Pirc je štirinajset dni prepozno

"Ameriška Domovina," katere lastnik in urednik je Lojze Pirc, je prinela dne 19. oktobra t. l. članek "Država Illinois prepoveduje jednotam investiranje v stari domovini." Nato je brat Zaitz, predsednik gl. nadzornega odbora S. N. P. J., veliko bolj jasno, določno in razumljivo odgovoril, kot je Pirc to povedal v številki "Ameriške Domovine" z dne 19. oktobra t. l.

Brat Zaitz je razložil zakon države Illinois. Pirc je pa zastavil zavarovalnemu departamentu države Illinois vprašanje in od tam so mu odgovorili na stavljeno vprašanje to, kar je vprašal.

To je tisti trik, ki ga je Lojze izigral v domišljiji, da pove nekaj novega. Ako je v zakonu zapisano, da se brez dovoljenja zavarovalniškega komisarja, pravzaprav trgovskega departamenta ne sme vlagati denarja poljubno, tedaj je s tem povedano, da se ne more vložiti tudi v stari domovini, ako se nima komisarjevega dovoljenja. Lojze ni torej povedal nič novega, ampak je pogrel, kar je brat Zaitz veliko bolj objektivno in razumljivo izrekel in pojasnil že dne 5. oktobra t. l.

Če Lojze res ljubi bratske podporne organizacije, posebno pa S. N. P. J., zakaj ni razložil zakona, ali pa zakona priobči tako, kot je zapisan v zakoniku?

Da Lojze ne bo v dvomu glede tega zakona in da mu ne bo treba še enkrat pisati zavarovalnemu komisarju ali trgovskemu departamentu države Illinois, da pojasni, kakšno vprašanje od katere strani, prinašamo zakon dobesedno, ki se nanaša na rezervne sklade bratskih podpornih organizacij:

§ 1. It shall be lawful for any fraternal beneficiary society organized under the law of this State, to invest its reserve, surplus or other funds and accumulations, or any thereof, in any bonds issued or created by the United States or this State, or by any of the other states of the United States or the District of Columbia or any or either of them, or by any of the counties, townships, school districts, incorporated cities or other municipal corporations thereof, or in bonds or notes secured by mortgages or trust deeds on unencumbered real estate located within said States or the district of Columbia, or either of them, worth at least double of the sum invested or loaned, and in such other securities only as are or may be approved of Trade and Commerce of this State."

Če Lojze tega ne razume, gre lahko k odvetniku, da mu razstavi ta zakon in si tako svoje znanje pomnoži.

Lojze pravi: Klin s klinom. Tudi mi sprejmemo Lojzetovo sugestijo. Ampak pri tem svari, da kdor se ravna po Lojzetovem nauku, da pazi, da ne udari samega sebe pri izbijanju klina s kladivom po roki.

Ako hočete imeti vse najnovejša novica iz Amerike, naših naselbin in stare domovine, št. tajke "Prosveto" vsak dan.

JAVNA GOVORNICA

(Nadaljevanje s 8. strani.)

državljanov do poslušanja volilne pravice. Radi brezbriznosti progresivnih volilcev je prešla mestna uprava pod popolno kontrolo in dominacijo republikanske in demokratične mašine, katere slušijo interese velikih kapitalističnih korporacij, ki absolutno vladajo mestu izključno v svoje koristi, in to posebno še pod sedanjim volilnim sistemom s mestnim poslovdjem na čelu.

Ti privilegirani interesi, posebno še družbe javnih naprav, so tekom zadnjih let silno razširili svoj političen in ekonomski vpliv nad mestom. Ti interesi popolnoma diktrirajo mestno politiko in izkoriščajo Clevelandsko prebivalstvo ravno tako brezvestno kot to delajo ogromni trusti z ameriškim narodom v celoti.

Mesto Cleveland se nahaja pred dolo velikim razvojem in ekspanzije. Govori se o načrtih za nadaljni razvoj mesta, o starinskem sistemu podizane železnice, kateri več ne odgovarja tekočim potrebam; o mestni elektrarni, ki je potrebna mirnega razvoja in vprašanje plina se tudi ni rešilo z zadnjim francoskim (dovoljenje ali pogodba).

Ali se naj mesto razvija v interesu male skupine, ali v splošno korist ljudstva?

Ali naj ima The East Ohio Gas Co., ki je potom zakulisne kupčije pred časom doseglja povišanje cen za naravnal in umetni plin, proste roke?

Ali se naj transportacijski sistem mesta Clevelanda razširi izključno v interesu Van Swerinkens, Cleveland Railway Co. in ostalih železniških družb, ali v splošno dobrobit ljudstva?

Ali naj dovolimo, da privatna električna družba izkorišča ljudstvo, ali naj razvijemo mestno elektrarno v svrhu, da ljudstvo dobiva električno silo in razsvetljavo po nižji ceni?

Ali naj dovolimo, da mestna policija še v bodoče služi kot stavkolomna agencija, kar se je dogajalo v sleherni stavki tekom zadnjih let, v katerih je Clevelandka lokalna policija nudila vso protekcijo kapitalističnim interesom, medtem ko je odprto nastopala proti pravicam delavstva?

Čas je že, da se tem interesom prepreči nadaljno prisvajanje ljudskih pravic.

Clevelandska soc. stranka poziva vse delavstvo, da se otrese politične brezbriznosti, katere igra direktno v roko privilegiranih interesov in da nastopi proti kapitalističnim silam, ki vladajo mestu.

V svrhu protekcije delavskih interesov, ne glede ako imajo izvor v duševnem ali ročnem delu, se Clevelandka socialistična stranka izreka za sledeči program:

1. Za odpravo sistema mestnega upravitelja;
2. Za izvolitev mestnega župana direktno po ljudstvu;
3. Za proporcionalni volilni sistem, s katerim se voli zastopnike v mestno zbornico "at large" (brez wardov ali distriktov) in po političnih strankah, da se da vsem strankam in skupinam pravico do prisotnosti v

volilnih prostorih za časa glasovanja in štetja glasov;

4. Za brezpopolno inforriranje ustavne garancije o svobodi govora, tiska in zborovanja ter za nepopolnoljivost pravic privatnega stanovanja (inviolability of home);

5. Za pravico do strokovne organizacije delavstva in njih kolektivnega pogajanja v vseh mestnih in privatnih podjetjih;

6. Za podpiranje vseh javnih naprav, v prvi vrsti cestne železnice; nabavo mestne tovarne za plin in za povečanje mestne elektrarne, kar bi omogočilo proizvajanje električne sile po zmerni ceni za vse mestno prebivalstvo;

7. Za direktno upravljanje vseh javnih del po mestu samemu;

8. Da se nudi vso protekcijo združenim konzumentom v svrhu njih zavarovanja proti diktatom živahnih trustov in drugih korporacij;

9. Za kar najpopolnejšo protekcijo prebivalstva po mestni vladi proti vsem tovarnam, ki ogrožajo ljudsko zdravje in dobrobit potom raznega iz tovaren uhajajočega amradu ali dima.

Javne šole.

Izrekamo se odločno proti militarističnim instrukcijam v javnih šolah; smo pa za popolnejšo instrukcijo v telovadbi, za večje in boljše opremljene telovadnice, ki naj služijo namenu, da se da mladini vse pogoje za zdrav telesni in duševni razvoj.

Izrekamo se za izvolitev direktorja javnih šol direktno po ljudstvu.

Izrekamo se za temeljito preiskavo s ozrom na gradbo in popravljanje žolskih postelj in svrhu, da se odpravi tekoča razsipnost in potrat.

Kampanjski odbor.

Odprto pismo "Delavcu" in Charlesu Novaku.

Chicago, Ill. — Na redni seji našega društva št. 86 S. N. P. J. dne 16. oktobra je bilo prečitano pismo s podpisom Charlesa Novaka, v katerem se vtičuje v poslovanje naše jednote in huj ska proti gl. odboru S. N. P. J. Že pred sejo smo člani čitali poslano kopije "Delavca", tako da smo lahko prav na kratko soglasno zaključili, da se pismo, v katerem tudi moleduje za podporo propagandi proti S. N. P. J. in gl. odboru, položi v koš, in da se na kratko (ker razpravljati o tem obširno je škoda časa in prostora v našem glasilu) pove javno v "Prosveti" naše mnenje o hujkacijah, kateri niso niti člani naše jednote.

Držite roke proč od S. N. P. J., in ne vtičajte se v njeno poslovanje, ker vas popolnoma nič ne briga — nečlani. Slovenska narodna podpora jednota se je razvila v krasno in močno organizacijo z vodstvom zavednih delavcev, brez podpore zunanjih huskačev in tako se bo razvijala v prihodnje. Vedite, da S. N. P. J. ima dovolj razumne članov kateri bodo skrbeli, kot so donedaj, za napredek in procvit svoje organizacije brez kakih zunanjih "pomagačev". Toraj roke proč!

Za društvo "Slovenski dom" št. 86 S. N. P. J. — John Turk, predsednik; John Drzich, tajnik; Anton Wanshek, blagajnik.

OWEN-MASONOVA ŽGANJARSKA ZAROTA PRED ZVEZNIM SODIŠČEM.

Med porotniki je pet milijonarjev.

Chicago, Ill. — Pred zveznim sodnikom Lindleyjem je pričela obravnavna poroto Lowell E. Masonu, državnemu senatorju iz Oak Parka, ki je politično prohibicionist, in majorjem Percy E. Owenom, bivšim prohibicionim administratorjem. Obtožena sta zarota, da sta izsiljevala denar in prejemale podkupljeno v zvezi z zakramentalnim vinom. Skandal z zakramentalnim vinom je dvignil veliko prahu leta 1923.

Mason je sam svoj odvetnik. Owena pa zastopa odvetnik N. H. Welch.

Glavna državna priča je mrtva. Zato je javnost radovedna, kako izpade obravnavna.

Delavčeva opazovalnica

Piše Ivan Molek.

Misteriozna "tretja reč".

Od časa do časa se oglašaj kak znanstvenik in napove umetno ustvaritev življenja v laboratoriju. Te napovedi pa niso po volji potegačev, med katere spada tudi stari Brisbane. Ko je te dni dr. Edwin E. Slosson iz Washingtona, D. C., spet rekel, da vade prejalislej dan, ko bodo živa bitja proizvajana kemično v laboratoriju, je Brisbane komentiral s temle:

"V vsemirju so tri stvari: anov, sila in misteriozna tretja stvar, ki se lahko imenuje življenje, zavest, misel, duh, duša ali kakor že hočete. Naj se imenuje ta stvar kakor hoče, ustvari ali pokončati je ne morete nikdar."

Stari filozof Brisbane je interesanten radi svoje nedoednosti. Večkrat zapise, da besede "nikdar" ne sme biti v slovarju znanosti, ker veda sploh ne pozna te besede. Potem pa lepo pride in sam zapise: "Nikdar". Brisbane je tudi že večkrat zapisal, da človek najprej umrje v glavi. Kadar človeku okamenijo možgani, da ne more več sprejemati novih misli, je mrtve za napredek ne glede na to, če živi telesno še sto let. S svojim gornjim komentarjem je Brisbane poprčil, da je tudi on umrl v glavi. Njegovi možgani niso več dostopni za nove ideje in resnice.

V vsemirju je samo ena stvar, ne tri. O tem je že prepričana večina znanstvenikov, ki so res znanstveniki. Snov, sila ali energija, življenje, zavest, misel in duh — to so le besede, zelo stare besede, ki se

jih ne moremo otresti kot berat uši. Veda potrebuje novih besed za nove pojme, s katerimi pojmuje nove resnice. Zelo potrebna je beseda, ki označi snov in silo. Kajti danes je vedno bolj jasno, da sta snov in sila, materija in energija, v bistvu eno in isto. Snov je v enem stanju sila in sila je v drugem stanju snov; obe prehajata druga v drugo. In ta stvar, ki še nima pravega imena, je edina stvar, ki je v vsemirju. Snov sila (ali sila-snov) je vse.

Vse drugo, kar imenujemo "življenje, zavest, um, misel, volja čustva" itd., vse to ni nič drugega kot procesi v večnem krogotoku snov-sile — električni in kemični procesi.

Takozvani vitalisti, ki hočejo po vsej sili imeti "misteriozno tretjo silo", vitalno ali živno silo, zapravljajo čas in svojo "energijo" po nepotrebnem. Vsa znamenja kažejo, da je ameriški učenjak dr. Crile, avtor mehanične teorije, našel ključ k rešitvi vprašanja: Kaj in odkod je življenje? Dr. Crile odgovarja: Življenje je elektro-kemičen proces. Protoni in elektroni (pozitivna in negativna električna sila) so podloga vsemu. Meje med organizmi in neorganizmi spojina sploh ni. Življenje se vleče gori od človeka doli do elektrona. Razlike so le v formah in stopnjah, skratka v procesih.

V enem ima Brisbane prav. Življenja ne bo nihče "ustvaril" niti uničil. Kadar veda kemično producira žive organizme, tedaj bo le odkrila proces, ki že davno obstoji v naturi.

NAŠI ODRI

"Poročna noč" v So. Chicago.

So. Chicago. — Kakor smo zadnje čase čitali, je dramski odsek kluba št. 1 JSZ v Chicago vprizoril dne 16. oktobra zanimivo novo Molekovo socialno dramo "Poročna noč". Igra je bila nad vsa pričakovanja izredno dobro igrana. Radi tega se je naše društvo "Delavec" št. 8 SNPJ. odločilo, da povabi omenjeni dramski odsek v South Chicago, da dramo ponovi na našem odru dne 6. novembra ob 3. popoldne v Hrvatskem domu na 96. cesti in Commercial ulici.

Štiri točke našega programa so:

1. Pozdrav.
2. Igra na svojo novo patentirano harmoniko g. Peter Ahacich.
3. Drama "Poročna noč" s predigro.
4. Med déjanji in pri predigrigra Ahacichev orkester.

Ker je igra in ves program nenavadne vsebine, opozarjamo vse rojake iz bližnje okolice, naj nikar ne zamude krasne prilike v nedeljo dne 6. novembra točno ob 3. popoldne v Hrvatskem domu v South Chicago. Ker pa je naša navada, da radi ob takih prilikah vprašamo, če bo tudi kaj za suha grla, vam drage volje povem, da smo pri nas dobro založeni a kalifornijsko kapljico. Torej dobra kapljica, fina godba in velezanimiva socialna drama, ki jo je spisal Ivan Molek, nam jamčijo, da bodo rojaki izvrstno postreženi, se bodo lahko zavrteli in bodo imeli obilo užitka od krasne drame, ki bi jo nihče ne smel prezreti. Vsi v Hrvatski dom dne 6. novembra, ko bo vprizorjena drama "Poročna noč"! — F. K.

DOMAČE NOVICE.

— V torek zjutraj je po kratki boleznii umrla Juliet Fr. Zavertnik, soproga dr. Johna Zavertnika, znanega slovenskega zdravnika na zapadni strani Chicago. Njemo deklaro ime je bilo Chrastka, torej Čehinja po narodnosti. Z dr. Zavertnikom se je poročila komaj pred drugim letom. Pokopal jo je tur na ledvicah, težka bolezen, proti kateri je bila operacija nemogoča. Pokojnica je bila članica društva Pijonirji št. 559 S. N. P. J. Pogreb se vrši v petek 28. oktobra ob 1:30 popoldne na Českem narodnem pokopališču. Bratu Zavertniku izrekamo globoko sočutje.

NAPREDNE REVILJE.

"Čas," oktobrska številka, l. ma sledečo vsebino: Frank Kerže: Mrzlo jutro, pesem.—Frank Kerže: Meglica, povest.—Življenje v vročem pasu.—Med Bušmani (po C. E. Cadu).—Frank Kerže: O naši domovini (nadaljevanje).—V. Sheehan: F. K.: Rusko življenje.—Kdo večkrat zmaga?—Razvoj v rastlinstvu.—Kako upliva radio.—Kadar boli glava.—Gospodinjski del.

"Čas" izhaja mesečno in stane \$3.00 na leto. Naslov: Čas, 1142 Dallas Rd., Cleveland, Ohio.

Listnica uredništva.

Gowanda, N. Y.: — Tako kot je ne moremo priobčiti. Načrt mora biti bolj globoko zamisljen in detajliran, da ga lahko zapopeda vsak preprost človek. Pozdrav!

Hamburg, Pa. — M. B. — Dopise priobčamo brezplačno. Pošljite.

Harwick, Pa. — "Clanica". — Vaš dopis ne moremo priobčiti, ker niste podpisali vašega imena.

Pueblo, Colo. — Kritike o lokalnih zadevah brez podpisa ne moremo priobčiti. Pozdrav!

Butte, Mont. — Neznane. — Tako se izrazi najbrutalnejši delavski izkoriščevalci napram delavcem, kadar pridejo predeni s svojimi zahtevami. Škoda, da te vrste ljudi ne pozna vsa jugoslovanska javnost, posebno pa jugoslovanski delavci v Ameriki, ker bi ne mogli več nastopati v vlogi borcev za koristi delavstva.

Chicago, Ill. — J. D., tajnik — O večjih izpremembah na obrazu lista ni dozdaj urednik sam odločal. Kar pride v navado, postane sčasoma zakon. Nekaj aličnega in podobnega je uredništvo že samo priporočalo. Uredništvo predloži Vašo sugestijo upravnemu odelku, da bo hitro rešena. Mnenje uredništva pa je, da je najboljšje, da se Vaša sugestija priobči, ako Vaše društvo to želi.

Zašiljanje o uvoznini na koruzo. Washington, D. C. — Tarifna komisija bo pričela z zašiljanjem o povšitju uvoznine na koruzo pozno v mesecu decembru.

ZBOROVANJE

izvrševalnega odbora in nadzornega odbora 13. oktobra 1927.

1. seja: dopoldne.

Br. predsednik Vincent Calkar pozove k redu ob deveti uri zjutraj. Za zapisnikarja določen br. Peter Bernik, namestnik v gl. uradu.

Br. Vincent Calkar izjavlja, da ni pripravil posebnega poročila, pač pa poročilo o zadevah, ko ste prišli na vrsto. Br. Godina predlaga, da naj br. predsednik predloži zapisnik upravnega odbora pri taki "razno". Predlog soglasno sprejet.

Br. Blaž Novak predloži naslednje poročilo:

Današnji seji nimam veliko poročati. Dne 15., 16. in 17. avgusta t. l. sem se udeležil zborovanja Narodnega bratskega kongresa (National Fraternal Congress), ki se je vršilo v Bostonu, Masa. Zborovanja sem se udeležil mesto br. gl. predsednika, in me zelo veselilo, da sem se istega udeležil, kar je zelo važno iz informativnih razlogov za vse funkcije brataških podpornih organizacij. Najvažnejše je pač delo pravnega odbora kongresa, ki proučava zakone tujke se brataških podpornih organizacij v raznih državah in deluje za izboljšanje istih v raznih zakonodajah.

Napredka v članstvu zadnje tri mesece ne moremo samostojno; vsekakor temu je premožarstva stavka, izprtiže in splošna brezposelnost v vsaj delu in valed katere so delavci najbolj prizadeti. Pripravi smo pa lahko, da bo tekoča kampanja prapela povoljno, kolikor je pač mogoče pričakovati v danih razmerah.

Valed zaključka gl. odbora na zadnji juljski seji, kateri je dovolil gospodarskemu odboru vložiti 50 tisoč dolarjev v Zadrudni banki v Ljubljani, so razni dejavnosti nasprotni zunanji elementi vzdignili krič, s katerim seveda skušajo članstvo indirektno nahajati proti gl. odboru. Kot je pa razvidno iz poročil od posameznih društev, ni tozadevno obreževanje-vepelo, kot so čistoletji pričakovali; zadnje čase namreč pošiljajo društva v urad neke okrožnice, katere so bile razpisane na društva od nečlanov jednote, in zanimivo so opazke tujkajose za razpisovalce teh okrožnic. Iz tega je razvidno, da je pretežna večina članstva lojalna organizaciji in zaupa gl. odboru. Dne 3. septembra je bilo poslano \$20,000.— Amalgamated Trust Co. v New Yorku za vložbo tekočega računa s Zadrudni banko v Ljubljani. Iz tega tekočega računa je bilo že nazaj davna dedičina v Jugoslaviji v znesku \$4,907.01; in če bo v bližnji bodočnosti potrebno izplačati toliko posmrtnin v stari domovini, bo prva vloga izrpana v teku šest mesecev.

V zadnjih treh mesecih smo izplačali izredno veliko iz sklada izrednih podpor, namreč \$2,837.63; dohodkov je pa bilo v tem času \$2,389.64. Največ je bilo izplačaneh stavarjkarjev in sicer v obliki zalaganja njih asessment. In prošenj za zalaganje asessment prihaja vedno več. V tekočem mesecu smo izplačali še nad \$600, in bo, kot izgleda, treba izplačati gotovo še toliko toliko, kljub temu, da je stavka v Illinoisu in Indijani poravnana.—Blaž Novak, gl. tajnik.

Poročilo se vzame na znanje.

Br. Lovrene Gradšek, tajnik bolniškega oddela, predloži naslednje poročilo:

Poročilo o stanju bolniškega sklada za dobo od 1. julija do 30. septembra 1927:

Table with financial data: (Redni in izredni asessment, ter pristopnina); Preostanek bolniškega sklada; Redni asessment; Izredni asessment; Pristopnina; Vrnjena bolniška podpora; Skupni trimesečni dohodki; Skupaj; Izdatki; Preostanek v bolniškem skladu dne 30. septembra 1927.

Kot razvidno iz gornjega, se je rezerva bolniškega sklada v zadnjih treh mesecih zvišala za okrog sedem tisoč dolarjev. K temu je največ pripisoval...

vati novi določbi pravil, potem katerih se je izplačevanje bolniške podpore omejilo na način, da se leta izplačuje po članski dobi. Razume se, da je v času odkar so stopila v veljavo nova oziroma določek k pravilom, vstičim članom redna bolniška podpora začasno potekala, ali pa so le v polovični podpori, med tem ko se je mnogim starejšim članom, ki so prejimali polovično podporo, obnovila zopet-cela podpora.

Kar se tiče stanja bolniškega sklada, upam, da se bo na podlagi spremembe določb izplačevanja bolniške podpore vzdržal nad po pravilih določena rezerva, in to s rednimi obstoječimi prispevki, kar pomeni, da smo se s tem izognili potrebi razpisavanja takozvanega neprijetnega izrednega asessment v bolniški sklad.—Lawrence Gradšek, tajnik bolniškega oddela.

Poročilo se vzame na znanje.

Br. predsednik gospodarskega odbora Frank Somrak poroča:

Členi obratje gt. odborani: Delo gospodarskega odbora je vedno bolj težavno. To pa zaradi tega, ker se obveznice (bondi) vedno bolj dražijo. Dalje pa tudi zaradi tega, ker prihajajo prošnje za posojilo od strank, katerim nikakor ni mogoče ustreči, vsaj po mojem mnenju ne. Od zadnje seje gl. odbora je med nami (člani gospodarskega odbora) precej dopisovanja, posebno med menoj in br. Alešem, in sicer radi posojila Stavbinemu in posojilnemu društvu v Waukeganu-Chicago (North Shore Building and Loan Ass'n.) in sicer v vsoti \$25,000 na 5% obrestih, in kot je razvidno iz pojasnil, katere smo dobili, to posojilo ni na prvo vknjižbo, torej je proti pravilom, kakor tudi proti zavarovalniškemu zakonu države Illinois. Ker se nisimo zedinili za to posojilo, se isto še ni izvršilo.

V zadnjih treh mesecih je gospodarski odesk kupil obveznic za vsoto \$130,000 in sicer za \$40,000 od Harry Y. Weisinger, Cleveland, O., za \$50,000 od White Phillips Co., Chicago, Ill., za \$15,000 od H. C. Speer & Sons Co., Chicago, Ill., in za \$25,000 od Otis & Co., Cleveland, O. Kake vrste obveznic so in druge podrobnosti bodo razvidne iz zapisnika gospodarskega odbora.

Kot je razvidno, je precej polemike radi \$50,000, katere je baje gl. odbor šenal gosp. Anton Kristanu. Iz vsega je sklepali, da je bil sklep vložiti v Zadrudni banki v Ljubljani omenjeno vsoto za tekočo izplačila posmrtnin dedičem v stari domovini pravilen, ker so ravno oni zagajali največji krič in vik, katerim je napredek delavstva najzadnje na svetu in ga poskušajo ovirati na vse načine; skušajo dopovedati članstvu vse drugo, le ono ne, kar je resnice.—Samoumevno je, da moramo vsem tem ki niti člani jednote niso, jasno in odločno povedati, "roke proč, ker se nimate prav nobene pravice vtičati v zadeve, katere vas ne brigajo, ker niste člani in ne prispevali rednega centa."—Frank Somrak, predsednik gospodarskega odbora.

Poročilo se vzame na znanje.

Br. John Goršek, predsednik gl. porotnega odbora, poroča:

Po naročilu zadnje seje gl. odbora je porotni odesk ponovno razmotrival zadevo društva šte. 475 v W. Va. Potrebna je bila namreč natančna preiskava cele afere in sicer pri društvu in v tamokšnjem okraju. Z br. Frank Podbojem sva obiskala tamokšnje naselbine in zaslišala več članov jednote. V okrožju društva šte. 475 sva bila 13. septembra in zaslišala prizadete člane; tožilca br. Mesteka sva zaslišala, ker ga ni bilo doma. Obiskala sva še tudi razne druge naselbine. Iz vsega zaslišanja članov ter iz splošnega položaja, kakor je v W. Va. sploh sva prišla do prepričanja, da v Zadrudni Virginijski ni stavke in onem pomenu besede, kot je tolaščilo pravila S. N. P. J., ampak je izprtiže. In na podlagi tega sva tudi dajala tozadevno pisмено izjavo.

Naj podlagi raznih pritožb in obtožb sem preiskal tudi razmere pri nekaterih društvih v Pennsilvaniji in Ohio. Obiskal sem društvo šte. 596, kjer so razmere silnice kot po Zadrudni Virginijski.

Pri društvu šte. 275 sem preiskal zadevo podpiranja stavarjkarjev in pronašel sem, da je vse v redu, in da so pritožbe neutemeljene, in da dobivajo podporo oni, ki so je v resnici potrebni.

Udeležil sem se tudi izredne seje društva šte. 96 na kateri seji je bila končena zadeva bolniške podpore vse. Jozpine Urekar pravilno rošena.—John Goršek, predsednik porotnega odbora.

Poročilo se vzame na znanje.—Glede stavke sploh v državi Pennsilvaniji in Zadrudni Virginijski se na podlagi poročila br. predsednika porotnega odbora vzame daljša razprava, v katero posežejo vsi navzoči. Med razpravo predča br. predsednik več pisem, med temi pisma br. John Terčelj, kakor tudi druga tujkajose se stavke. Poroča tudi o zadevi društva šte. 171 v Mariani, Pa., katere zadeva je sedaj rešena v obojestransko zadovoljnost.

Br. Frank Zaitz, predsednik nadzornega odbora, poroča, da je največ pritožb radi odklonjene ali priporočane bolniške podpore, in da se nekateri člani krajane bolniške podpore, in da se nekateri člani pritožujejo njemu mesto, da bi se obrnili na tozadevno eno jednotna razsodišča. V vseh teh slučajih je devna jednotna razsodišča. V vseh teh slučajih je pritožbo vrnil ali pa odposlal br. Goršku. Nekatero zadevo bo predložil seji gl. odbora januarja meseca.

Poročilo se vzame na znanje.

Vzame se daljša razprava glede posojil stavbinškim in posojilnim društvom. Po daljši razpravi se priporoča gospodarskemu odboru, naj vpoštevava pravila ter zavarovalniške zakone.

Br. predsednik pojasnjuje zadevo novega društva v Whitsett, Pa. Na podlagi pritožbe od strani društva št. 165 smo zadevo temeljito preiskali in na podlagi te preiskave nisimo izdali poslovnic niti sprejeli v jednoto onih kandidatov, za katere so bile še vpisane prošnje v gl. urad. Preiskava je namreč dosegla, da so hoteli ustanoviti društvo v kraju, iz katerega so bili prej nasilno izgnani naši člani, ki so bili vstrajni v stavki, in ustanovitelj sploh ni dobil dovoljenja od bližnjega društva in poročal neresnico v gl. urad.

Br. Goršek poroča o zadevi društva šte. 140 v Brooklyn, N. Y. in predloži tusadovno korespondenco v svrhu boljše pojasnila cele zadeve. Br. predsednik prečita pisma, katere je dobil v sadnjem času o tej zadevi. Po kratki razpravi se prepusti gl. porotnemu odboru, da zadevo uredi v smislu pravil.

Soglasno sklenjeno, da se povabi na popoldansko sejo br. Jakob Zupančič, da predloži poročilo, kakor tudi pojasnila glede Zadrudne banke v Ljubljani in ter zadrug sploh kot je objubil pred odhodom v Jugoslavijo.

Zaključek dopoldanske seje.—

Vincent Calkar, predsednik. Peter Bernik, zapisnikar.

2. seja: popoldne.

Br. predsednik Vincent Calkar pozove k redu ob eni uri popoldne.—Navzdol vsi.

Br. Jakob Zupančič, član gospodarskega odbora, ki se je odzval pritožbi, da poroča tej seji o svojih vtisih, ki jih je dobil o zadrugah v Sloveniji, izjavlja, da je pripravil daljšo poročilo, katerega bo priložil v eni prihodnji uradni izdaji Prosvete, in iz katerega bo razvidno splošno zadrudno gibanje v Sloveniji. Zadrudništvo postaja vedno vplivnejše in v gospodarstvu v Sloveniji in zavsema vedno večji samah sploh. Zadrugaje imajo centralo v Zvezi gospodarskih zadrug.

Zadrudništvo je v Sloveniji še zelo mlado. Prva zadruga je bila organizirana v Ljubljani leta 1892, in prva delavska zadrudna prodajalna je prišla poslavoleti leta 1903 na Glincah. Organiziral jo je Anton Kristan, ki je sedaj duša vsega zadrudnega gibanja v Sloveniji. Sedaj imajo delavci 37 zadrudnih prodajalnih; tri zadrudne gostilne, in treje skladišče; nadalje imajo 13 zadrudnih domov ali dvoran. V zadrudnih prodajalnih je bilo koncem poslovnega leta 1925-26 organiziranih 12,317 delavcev, katerih skupno vplačani deli so znašali 1,296,482 Din (\$25,210). Nadalje imajo razpisovalnico "Universal" (kot imamo tukaj trdiko Sears, Roebuck & Co.), katere razpisalja največ svojega blaga v južne kraje Jugoslavije. Imajo tovarno oziroma zadrudno ustanovo "Produkcija", v kateri izdelujejo raznorodne izdelke, katere potem prodajajo v zadrudnih trgovinah. Imajo svojo tovarno kovinskih izdelkov "Jugometalija", ki je opremljena s najmodernejšimi stroji na električni pogon. Ustanovili so leta 1925 svoje zadrudno pekarno, ki je v letu 1925 prodala za približno \$23,928 kruha. Imajo svojo knjigarno "Zadrudna založba v Ljubljani", ki izdaja leposlovna, spoznavna in politična knjižnica. Da se izobražva razširi med široko delavsko maso se je ustanovila 1925 "Delavsko-Kmetško prosvetna jednota", ki je nekak podobnega kot je bila Mohorjeva družba. Mizarji so organizirali svoje zadrugaje "Produktivna zadruga ljubljanskih mizarjev", ki imajo najmodernejša orodja tovarno, v kateri je sedaj vplanih 42 mizarjev; ko bi imeli prostor, bi lahko vplanih še več, kar narodi imajo toliko, da jih ne morejo zmagovati.—Za razvedrovanje delavcev imajo "Splošno zavarovalno zadrugaje", ki je nekolička podobna našim podpornim organizacijam.

Najvažnega pomena za delavstvo je pa zadruga "Stan in dom." Namen te zadrugaje je graditi stanovanjske hiše za delavce, katerim potem prodaje na majhne mesečne obroke. Dosedaj je sgrajala 44 hiš s 90 stanovanji. Hiša s štirimi sobami, kuhinjo, kletjo in podstrešjem ter vse moderno vrejeno stane nekaj manj kot 100,000 (\$1,785), katere vsota se odplačuje 17 in pol let. Gotovo, da mora vsak, ki hoče kupiti hišo od zadrugaje "Stan in dom," biti član te zadrugaje.

Da vse te zadrugaje potrebujejo svojo lastno banko, ni dvoma. Ustanovili so jo leta 1921 in sicer s glavnico 1,250,000 (\$23,200). Ustanovilo se je zadrugaje, in zadrugaje je tudi lastujejo. Ob ustanovitvi je ona zadruga podpisala ali prevzela eno petino vseh izdatnih delnic. Sedanja glavnica Zadrudne banke znaša štiri milijoni dinarjev, ravno kar je pa raspisana nova serija delnic in sicer za en milijon, tako da bo glavnica znašala pet milijonov Din.—V upravnem svetu in nadzornstvu banke so sami priznani velički in zanesljive osebe. Banka ima direktno poslovno sveto s New Yorkom in Chicagom, in sicer s delavskimi bankami.—Posloplje, katero je Zadrudna banka kupila, se nahaja v takozvanem trgovskem središču Ljubljane, kjer so vsa večja trgovska posloplja in javni uradi, kot glavna

pošta, deželno sodišče, vsi večji hoteli, druga banke na posloplja, itd. Posloplje je do trikrat več vredno, kot znaša vsota, katero je sklenil gospodarski odesk naložiti; to izjavo sem dobil od ene največjih stavbinških tvrdk v Ljubljani.

Glede vloge ali naložitve denarja pri Zadrudni banki naj omenim toliko, da je vse prevedč zavijanje faktov. Predlog gospodarskega odbora, katerega je seja gl. odbora julija meseca potrdila—samo dva glasova sta bila proti—je, da se naloži \$20,000 na tekoči ali bilani račun, in sicer za izplačilo dedičem po umrlih članih jednote dedičem, ki se nahajajo v stari domovini; vloga \$30,000 pa je zavarovana s prvo vknjižbo dveh hiš, ki jih kupi Zadrudna banka v Ljubljani. Predno bo ta transakcija izvršena, bo moral gospodarski odesk imeti vse tozadevne listine, ki so potrebne za varnost naložene denarja, v rokah, kakor tudi da odgovarjajo zavarovalniškemu zakonu države Illinois. Glede obresti naj omenim, da smo mesto, da bi banka plačevala po dva odstotka od vsote naložene na tekoči račun in pet in pol odstotka za nadaljnih \$30,000, uredili, da bo plačevala po štiri odstotke od cele vsote, to je \$30,000. Poleg tega pa jednota dobi še del čistega dobička koncem poslovnega leta. Koncem naj še omenim to, da je vse skupaj laš, kdor trdi, da sem šel v stari domovino na jednotno stroške. Šel sem na lastno inicijativo in na lastno stroške obiskati svoja priletna stari, kot vsako rad gre, ako jih še ima.—Toliko naj bo v kratkem moji poročilo; ako kateri imed br. gl. odbornikov želi kako pojasnilo, sem po svoji najboljši moči pripravljen dati.

Br. Godina vpraša, ali je v resnici obratna mera Zadrudne banke v Ljubljani sa posojila 12%.—Br. Zupančič pojasni, da je bila obratna mera takoj prva leta po prevratu 1918, toda sedaj je pa menda splošna obratna mera pri vseh delavskih zavodih 12% sa posojila; sicer pa ni nič hudega, ako se članom Zadrudne banke—zadrugam in delničarjem—razuna 12% ali še več, ker ob koncu poslovnega leta dobi toliko več dobička. Naj plačujejo itak sebi; je loto kot pri jednoti: ako viliameo prispevke, tedaj toliko več dobiemo. Član ali delničar banke ali sploh zadrugaje, ki so lastniki Zadrudne banke, pa lahko postane vsakdo, in ne vem, kakaj bi to bilo v delavci v Sloveniji zadrudniki, ker to je njih dolžnost. Tedaj bi podpisali svoja podjetja in delili dobiček med seboj, in bili bi tudi lastniki Zadrudne banke in bi bili delniki dobička od posojil, ki donosajo lepe obresti. Razsodno na vsega, da je nemogoče oni posamezni banki snikati obratno mero sa posojila, ker to bi bila konkurenca, ki bi najprvo ubila to banko; in ako bi Zadrudna banka to storila, tedaj bi napravila največji razdor med delavstvom.

Br. Godina vpraša, koliko je resnice na tem, da Kristan lastuje večino delnic Zadrudne banke. Br. Zupančič pojasni, da nad 5% delnic Zadrudne banke lastujejo zadrugaje, in ostale posamezni delničarji.—Br. Zavernik vprašuje, ali je še vedno v veljavi stari korporacijski zakon, ki določa obveznosti podjetij, ki so registrirani "sa omejeno" in "saomejeno zaveto". Br. Zupančič pojasni, da še vedno podjetje, ki je registrirano (inkorporirano) kot "sa omejeno zaveto" pomeni, da so delničarji ali lastniki odgovorni sa obveznosti dotičnega podjetja s vsem svojim premoženjem, doim oni, ki so registrirani (inkorporirani) sa "omejeno zaveto", pa janišje samo v vplanih delcih.—Br. Medvedek pojasnjuje glede obresti, da je \$20,000 faktično naloženih na tekoči račun, od katerih se ne more sahtevati več kot 2 1/2 %, kot plačujejo tujkajose banke, in \$30,000 pa ostale obresti, kljub še paš pride, in sicer bi znašale pet in 1/2 torej ni nič slabše naložen, kot pa v katerih dobrih tujkajjih obveznikah. Poročilo br. Zupančiča se vzame na znanje.

Pojasnjuje se tudi, da je treba vpoštevati to, da je ta vsota naložena na gotovo pogojno, in sicer, da se vsota \$20,000 lahko odplačilo na stiranjati dni, in vsota \$30,000 pa na šest mesecev, doim tukaj ko kupimo kake obveznice, se denar takorekdo posodi na gotovo dobo, n. pr. 90 let, in pred dvajsetim letom se tega denarja ne more drugače dobiti, kot da se proda dotična obveznica po trzni ceni, in se lahko pripeti, da se dobi manj sa njo, kot se je plačalo.

Br. Vidrih predlaga, da gl. upravni odesk pripravi nekak manifest o celih te zadevi, v katerem naj bo natančno pojasnjena cela transakcija in naj hodo te okrožnice razpisane na posamezna društva v imenu izvrševalnega odbora in nadzornega odbora.—Predlog soglasno sprejet.—Br. Zaitz predlaga, da naj bo ta manifest priobčen tudi v Prosveti, tako da bo ja vse članstvo čitajo.—Predlog soglasno sprejet.

Br. predsednik predloži zapisnik seji upravnega odbora:

Seja 12. avgusta t. l. Pismo br. Šularja s splošni situaciji med člani in pri društvih v Kansasu se vzame na znanje.—Pismo br. Drobosha sa New Waterforda, Can., ki poroča o narzru propagande in agitacije sa S. N. P. J., se vzame na znanje.—Pismo br. Gardena, Cleveland, O., o tamokšnji nameravani kampanji in shodu sa vame na znanje in seji ugodi. Sea. Anne Golob, pisarniški namestnik, tikarica S. N. P. J. se sa zdravstvenih oisrov dovolj omesnešni dopust.—Radi ureditve bolniških kart posameznih članov, se dovoli gl. tajniku najeti izredno po-

moč; te karte so potrebne sa društvu valed novega sistema izplačevanja bolniške podpore.

Seja 30. avgusta t. l.—Resignacija br. Kobala, pomožnega urednika se vzame na znanje; na izprsnjeno mesto se raspise služba.—Pismo Zadrudne banke, sa katerim naznanja, da je kreditirala S. N. P. J. vsoto \$20,000 in poškila vložno knjižico glaslo se v ameriških dolarjih, kakor tudi poročevno listino Antonia Kristana. Po kratki razpravi se nakazuje prva vsota, namreč \$20,000 in odposlje Amalgamated Trust Co. v New Yorku. Nadalje se obvesti Zadrudno banko, da naj se pogodba revidira v toliko, da bo banka plačevala od vloge \$20,000 vsaj 6%.—Naslednjim prošnjam se dovoli iz sklada izrednih podpor: John Sever, član društva št. 10, \$25.00; John Rabael, dr. št. 16, \$50; Helena Hafner, društvo št. 36, \$25.00; Anton Skopac, član društva št. 56, \$25.00; Antonia Arb, članica društva št. 85, \$50.00; George Lepar, društvo št. 94, \$50.00; Louis Preslan, društvo št. 96, \$25.00; Frank Sturms, član društva št. 132, \$25.00; Ivan Poje, član društva št. 294, \$25.00; John Mohorich, član društva št. 325, \$25.00; Joseph Kajfer, član društva št. 396, \$25.00; Frances Pintar, članica društva št. 396, \$25.00; Richard Spaček, član društva št. 408, \$50.00; Emil Barich, član društva št. 414, \$50.00; Vidak S. Mrklich, član društva št. 452, \$25.00; Anton Sadnikar, član društva št. 525, \$25.00.

Seja 16. septembra t. l. Predloženo so ponudbe sa pomožnega urednika Prosvete; sa tajnik glavnice, njem je določen br. Šlabe, katerega nastavitve pa mora odobriti gl. odbor na svoji prvi prihodnji seji.—Prošnjari br. Kobala, da bi mu bilo dovoljeno je nadalje urejevati Mladinski list, da bo mušnik naložilo finančne opore pri svojih študijah, se dovoli do prakcija; urejevati pa mora list pod nadzorstvom gl. urednika. Prošnjari društva št. 16 sa pridobitev slike se ugodi.—Istotako se ugodi tudi društvu št. 588, da se pridobi slika ustanoviteljev društva.—Oglas Zadrudne banke sa pridobi sa popravkom.—Skleneo, da se izda stenski koledar za leto 1928. Predložena prošnja enega kandidata pri novem društvu v Creighton, Canada, se prepusti vrhovnemu zdravniku v končno odločitev.—Pismo br. Medvedeka glede agitacije med mladino se vzame na znanje.—Prošnjari društva št. 616 v Shamokin se po možnosti ugodi.—Prošnjari društva št. 540 br. Spraggar sa odloči, izplača se odpravnina, ako je hoče in če je v smislu pravil upravičen.—Prošnjari Mladinske godbe S.N.P.J. se ugodi.—Novoustanovljeni organizaciji "Gospodarstvo" v Buenos Aires, Brazilija, se pošlje Prosveto in nekatero druge stvari.—Pismo društva št. 198 se izroči gospodarskemu odboru.

Zapisnik se vzame na znanje.

Br. tajnik predloži pismo Miners' Relief Committee, Pittsburgh, Pa. Pismo se sa vpoštevava. S. N. P. J. sa potrebuje nobenih navodil od kakih odborov izven jednote, kako podpisati svoje člane, ker jih podpira koliko največ mogoče in kolikor dopušča denarna sredstva. Seja amata, da gl. predsednik ni dolžan odgovarjati vankumar in njegovo postopanje v zadevi tega homitaja odobri.—Poučbu Sler, doma v Johnstownu se sprejme in da oglas sa vsoto \$40.00 in sicer za dobo tri leta.—Prošnjari društva št. 245 sa ugodi in prispeva sa sklada izrednih podpor \$100.—v zadevi br. Leskova, člana društva št. 89, se natančno preišče in potem šole ugodi, ako je upravičen.—Naslednjim prošnjam se ugodi in nakazuje podporo sa sklada izrednih podpor: Joseph Kimek, član društva št. 17, sa plača asessment; John Sepič, član društva št. št. 27, \$25.00; John Kuc, član društva št. 28, \$25.00; prošnjari sa zaleditve asessmentu br. Mihael Tausar, član društva št. 22, sa ugodi; John Laurencina, društvo št. 29, \$50.00; Gabriel Lehan, društvo št. 29, \$25.00; Joseph Iskra, društvo št. 22, \$50.00; Frank Ivanovič, društvo št. 29, \$25.00; Anton Suhadolnik, društvo št. 29, \$10 in asessment; Lovrene Mavrovčič, društvo št. 22, sa plačuje asessment; Frank Ribarič, društvo št. 174, \$25.00; John Mohorich, član društva št. 225, \$25.00 in plača asessment; Peter Erak, društvo št. 245, \$50.00; George Waite, društvo št. 252, \$25.00; Anton Dolenc, društvo šte. 279, \$50.00; John Likovich, društvo šte. 289, \$25.00; Joseph Karlah, društvo šte. 312, \$50.00; Peter Tomasič, društvo št. 320, \$25.00; John Ouk, društvo št. 358, \$75.00; Joseph Erak, društvo št. 264, \$25.00; Andrej Primadič, društvo št. 277, \$25.00; Joseph Kajfer, društvo št. 296, \$25.00; Anton Pintar, društvo št. 296, \$25.00; Vidak Mrklich, društvo št. 422, \$25.00; Mate Dušan, društvo št. 522, sa plača asessment; Peter Magličič, društvo št. 272, \$25.00.

Prošnjari br. John Rodica, člana društva št. 27, se zasnikar na more ugodi.—Prošnjari br. Joseph Špilarja, člana društva št. 271, se sa more vpoštevati, ker je imenovan umri 2. oktobra.—Prošnjari br. Joseph Yartaa, član društva št. 262, se odloči; dobiva namreč redno (celo) podporo.—Prošnjari br. Emil Boricha se sadri da se razmere med člani sholjajo.

V razpravi o podpori stavarjkarjev pojasnjuje br. gl. tajnik, da sa pomaga kolikor največ mogoče vpoštevajoči stanje sklada izrednih podpor. Dosedaj se je izplačilo sa sklada izrednih podpor od 1. julija do 1. oktobra \$2,837.63.

Zaključek seje ob šestih uri zvečer.—Zaključek zborovanja.

Vincent Calkar, predsednik. Peter Bernik, zapisnikar.

Ali imajo dediči korist od vložnega denarja v starem kraju?

Zakaj je dobro in prav, da imajo S. N. P. J. in druge Jednote tekoči račun pri Zadrudni banki v Ljubljani?

Nasve podpore Jednote morajo po določilih svojih statutov tudi posiljati dedičem v Ameriki umrlih članov posmrtnine in vse one zneske, ki jim gredo. Po navadi se je pošiljalo in še se pošilja tako, da je Jednota izstavila koristniku ček za vsoto, ki jo je bila treba izplačati. Ta ček pravilno izpolnjen na dolarje in podpisani kot je treba, se je poslal v rekommandiranem pisnu dediču. Ta je vrnil pravilno podpisano pobotnico Jednote v Ameriko ter začel prodajati ček. Po navadi je šel k bližnjemu trgovcu, ki mu ga je odkupil, seve po najnižji ceni! Po navadi se za blago! Trgovec je prodal ta ček najprej kakemu denarnemu zavodu ali banki, ki je zopet prodala ali naravnala ali pa vporabila kot devizo na New York, če je imela svoj račun pri kakem newyorški banki. Vsek je seve pri tem nekaj

zašutil. Najprej trgovec, potem denarni zavod, potem mala banka in nato še velika v newyorško zvezo, kajti v Evropi je dolar plačilno sredstvo po navadi le kot deviza na New York. Bili so pa pri tem tudi veliki stroški in za koristnika znatna škoda.

Poglejmo: kako se je to godilo in se po navadi še godi. Jednota je sporočila, recimo Janezu Poženelu v Srenjo vas, da mu pošilja ček za 200 dolarjev ter pobotnico, ki jo naj pravilno izpolni in vrne nazaj v dokaz, da je izplačilo v redu prejel. Efektivni stroški Jednote so bili 10 centov za rekom. pismo — Janez Poženel gre na občino, kjer se overi njegov podpis na pobotnici, in jo pošlje v rekomandiranem pisnu s zahvalo Jednoti v Ameriko. Stroški pisma 6 din. Potem gre k trgovcu in pri njem vnovič ček: ta mu da zanj n. pr. 10,600 din; trgovec pošlje ček v posojilnico, ki mu pošlje v dobro za ta ček 11,200 din; posojilnica pošlje ček ban-

ki, ki ji vpiše v dobro za ta ček 11,300 din. Banka pošlje ček v New York svoji zvezi na svoj račun ali pa proda na borzi devizo na New York za 11,348 din. Newyorška banka pa vnovič pošle ček pri Jednoti. Vse to traja najmanj dva meseca. Dedič je pa dobil za ček še 700 din. manj kot bi lahko.

Zadrudna banka v Ljubljani je zato predložila svoj čas bratški S. N. P. J. v Chicagu in tudi raznim drugim Jednotam s ozirom na zgoraj označene slučaje slediči način pošiljanja denarja oz. izplačevanja posmrtnin v stari kraj: "S. N. P. J. naložbi recimo: 50,000 dolarjev po New Yorku pri eni zanesljivi delavski banki v dobro Zadrudne banke v Ljubljani, ki ta denar obrežuje po dogovorjenih obrestih. S. N. P. J. pa iz tega zneska nakazuje plačila v stari kraj n. pr." — S. N. P. J. ima nakazati n. pr.: Janezu Poženelu v Srenji... \$ 200.— Petru Komarju v Dolgem selu... 700.— Joletu Komarju na Viliu... 1,200.— Okr. sodišču na Vrhniki... 700.— Jurju Samatjevcu v Doloscu... 1,000.— Francu Severu v Zali... 500.— Hlasi Boncelj v Logatcu... 750.—

Glavni tajnik sede in napiše naslovnikom navadno pismo ali celo dopisnico, v kateri jim javi, naj se glede izplačila tega in tega zneska zglasne ali pisмено ali ustmeno pri Zadrudni banki v Ljubljani, ki jim bo ta znesek takoj izplačala. Lahko pa tudi opusti in samo Zadrudni banki naroči: Koliko, komu in pod katerimi pogoji se naj izplačajo gori označeni zneski. Koristniki Zadrudne banke v Ljubljani potem sama obvesti o vsem, zahteva od njega podpisano pobotnico, nakar mu pošlje za 200 dolarjev takoj: ali 200 dolarjev v bankovčih, ali pa svoto svote 11,300 din.— itd. itd.

Poglejmo si to stvar: Jednota sama nima nobenih nepotrebnih pisarjev več in nobenih nepotrebnih stroškov, ne listavija čekov, ne pošilja ček. pisem in nima nobenih skrbni ali bo vsota prav in v redu izplačana. Za vse to skrbi Z

Zadružne delavske organizacije v Sloveniji in Zadrzna banka

V delavskem gibanju so se koncem leta 1919 začeli kazati izvestni znaki nemira. Pojavljali so se emisariji v Rusiji zmagovitega boljševizma. Najprej so prišli iz bližnje Ogrske, kjer se za nekaj tednov instalirala celo vlada Bela Khuna. Pozneje pa preko Dunaja in Carigrada ter Bolgarije. Prinašali so vesti, da se bliža revolucija, da ni drugega izhoda kot nam ga kaže ruski izgid.

K vodji takratnega vsega delavskega pokreta v Sloveniji s. Antonu Kristanu so prihajali z vsemi mogočimi obljubami, naj pristopi k njim in naj stopi na čelo boljševiške propagande, ponujali so mu milijone denarja.

S. Anton Kristan jih je vprašal: "Povejte, ali je mogoče v zmagoviti Srbiji, kjer je prišla velikih zmaz zavestna armada—400.000 mož—v polni opremi domov,—revolucija z delavci, ki jih ni, ki niso nikdar bili organizirani? Ali je mogoče to v Bosni, v Vojvodini ali Hrvataki? Kje so delavski kadri? Kje so izveščevalci ljudje, da bodo stopili na čelo in—ako bi se prevrat posrečil—ki bi delovali v prid ljudstvu? Kajti: ako naj revolucija prinese samo žrtve, smrt, morijo, lakoto in trpljenje—ta revolucija ni tista, ki prinaša srečo!"

Nagovarjali so ga z vsemi sredstvi. Da se o vsem še bolj prepriča, je odpotoval s. Anton Kristan dec. mes. 1. 1919 na Dunaj, v Prago, v Dresden in v Berlin (glej njegove potopise v tiskarstnem Napreju l. 1919 in 1920), kjer je stopil v dotiko z vsemi delavskimi skupinami. V Berlinu je mnogo razpravljal z glavnim tajnikom peterburških sovjetov s Pohlom in z drugimi odličnimi funkcionarji.

Vrnivši se iz dvomesečnega potovanja je zavzel energično protikomunistično stališče, ker je smatral, da ni pošteno žrtvovati nedolžnih ljudi v brezupnem boju.

Seve denar iz Rusije je vplival. Uplivala pa je tudi, zlasti na mlade duše, teorija o revoluciji, ki mora biti zmagovita.

Zgodilo se je, da je na spomlad l. 1920 strankin zbor slovenske socialno demokratične stranke v Mariboru sklenil ob velikem navdušenju množic in vseh delegatov, da se stranka združi s komunisti v eno. Proti sta

in znani žalošni dogodki na Zaloški cesti v Ljubljani, kjer je padlo smrtno zadetih več otrok, žena in mladeničev. ... Voditelji komunistov pa so se poskrili; glavnega vodjo so izrekli policaji izpod postelje. ... Drugi so jo popihali ven, preko meje. Zrtve pa so pokopane pri Sv. Križu. Ječe so se polnile z onimi, ki niso bili krivi. Nastala je doba preganjanja in velikega trpljenja. Ob teh usodnih dneh je pa s. Anton Kristan predložil načelstvu Konzumnega društva za Slovenijo, da se votira takoj za podporo stavkajočih železničarjev:

100.000.— kron (stotisoč kron), ker je bilo takrat veliko denarja.

Deželna vlada je zagrozila, da bo za to dejanje razpustila Konzumno društvo za Slovenijo, ali energičnemu nastopu društvenega predsednika je uspelo odvrti vsako represaljo delne vlade.

Komunistični vodje so se več ali manj poskrili, nekaj jih je bilo tudi v zaporih.

Do ujedinitve slovenske socialno-demokratske stranke s komunisti ni prišlo; stranka se je vrnila nazaj k sodrugu Antonu Kristanu, češ z ujedinitvijo s komunisti ne bo nič. Sklep mariborskega strankinega zbora se ni izvršil.

Med tem je prišel v staro domovino Etlbin Kristan. Volitve v beogradskega parlament je pod vodstvom obeh Kristanov soc. dem. stranka izvršila uspešno in v Sloveniji je bilo izvoljenih 7 (sedem) delavskih poslancev, med temi s. Anton in Etlbin Kristan.

Komunistični agitatorji so s vso vmeno nadaljevali med delavstvom svojo raskrojevalno politiko—med njimi so bili tipi najrazličnejših vrst: n. pr. Guštinčič, (znan iz Švice od okolice Pašlica), kandidat medicine Lovro Klemenčič, sedanja urednika "Jutra" Dr. Bira in Vekoslav Fabjančič, posejajni urednik klerikalne "Straže" v Mariboru učitelj Gmajnar, sedajni radikali Koren iz Trbovlj, Nachtigal iz Maribora, Petrič iz Ljubljane, itd.

Zastupili so vse strankine organizacije. Socialistična stranka se je celo razcepila v mariborski in bernotovski ljubljanski. Čelo v združenih organizacijah so začeli sejati svoje pleve.

Glavni cilj napadov vsega komunističnega aparata—tako po časopisju in po shodih—je bil s. Anton Kristan, kajti njegove besede so se najbolj ball. Klerikalci so s veseljem podpirali s svojim "Slovenecem" in "Večernim listom" te gnjusne napade proti vidni, energični vodilni osebi s. Antona Kristana, ki jim bil še celo četrtoletje na poti.

S. Anton Kristan je bil seve v svoji notranjosti od mariborskega kongresa sem silno nerazpoložen, kajti vedel je, da je vaako pozitivno delo za enkrat nemogoče. Bal se je, da ta komunistična gonja ne bi škodila tudi s težkim delom zgrajeni zadružni organizaciji. Dorezel je v njem sklep: po uspehi zmagi stranke v konstituanto, umakniti se za nekaj časa iz javnega življenja, da se vidi, kako pojde daljnji razvoj in pa—da ne bi vsi gnusni napadi na njegovo osebo škodovali zadružnemu gibanju, ki mu je doslej načeloval.

In ko je bilo v maju razpisano mesto glavnega ravnatelja največjega veleposvetstva v Baranji, "Belja," je na ponudbo vložil ofert in bil soglano med 167 kompetenti izbrani eno najodgovornejših produktivnih mest.

Odložil je mandat državnega poslanca, odložil vse funkcije v stranki in v zadružnem gibanju ter odšel delat. Na "Belju" je prevredil tamojanje zanemarjeno gospodarstvo tako, da je veleposvetstvo prvo leto doseglo dobiček nad 100 milijonov dinarjev. Veleposvetstvo "Belje" v Baranji je bilo prej last nadvojvode Fridrika, meri okrog 100.000 jutrov zemlje in 60.000 jutrov za ribolove. Ina dva velika mlina, veliko sladkorno tovarno, največje mlekarstvo in izdelovalnico masla, kazeina, sira v srednji Evropi in več manjših tovarov.

S. A. Kristan je pred vso Jugoslavijo pokazal svoje gospodarske sposobnosti ki mu jih vsaj gospodarski krogi brez ugovora priznavajo.

Med tem so se razmere med delavstvom v Sloveniji pričele boljšati. Na poziv mnogobrojnih zadrugarjev, ki so ga stalno obiskovali v Baranji, se je odločil zapustiti to odlično mesto, ter oditi kopez nazaj v Ljubljano, kjer je v sredi l. 1923 prevzel mesto poslovodnega predsednika Zadrzne banke v Ljubljani.

Zadrzna banka v Ljubljani je medtem delovala v kolikor so ji dopuščala sredstva. Poleg delniškega kapitala Din 1.200.000 so vložili njeni komitenti še 1.481.000 Din hranilnih vlog, tako da je banka delovala l. 1922 s približno 2 1/2 milijona dinarjev.

Potreba je nastala, da se kapital zviša in v l. 1923 sta se vršila dva isredna občna zbora, 9. maja in 23. junija, ki sta zvišala delniško glavnico na Din 3 milijone, tako da je konec l. 1923 raspolagala s lastnim kapitalom Din 3.122.500 ternz zaupanim hranilnim vlogam Din 4.500.000, skupno tedaj s kapitalom od Din 7.622.500.—

Zadrzna banka v Ljubljani pa je bila seve trn v oči komunistov in Bernotovcev, ki se so med tem odcepili od socialistične stranke ker so vedeli l eni i drugi, da zadrugarji okrog Zadrzne banke ne marajo ne za utopiste ne za ekaperimentiste; da hočejo z resnim delom uplivati v smislu ujedinitvenja delavskega razreda.

In vršil se je članikaraki boj proti s. Antonu Kristanu, ki seveda ni veliko reagiral, ampak delal in delal. Občni zbor Konzumnega društva za Slovenijo, ki reprezentira 17.000 familij, ga je izbral v dokaz spoštovanja za svojega predsednika, istotako ga je izbrala štajarska zadruga Ljudski Dom v Mariboru svojim predsednikom ter seve Zvezs gospodarskih zadrug svojim načelnikom.

Zadrzna banka v Ljubljani pa se ni ozirala na vse kvete, ampak je vršila smotreno svojo nalogo; okrog sebe je okupila vse najodličnejše moče v delavskem gibanju.

V upravnem svetu so: glavni ravnatelj Konzumnega društva za Slovenijo zadr. Šime Jurčič, ravnatelj "Produkcije" Emil Podkrajšek, ravnatelj Splošne zavarovalne zadr. Mihael Rožman, predsednik nadzorstva Splošnega kreditnega društva v Ljubljani, g. Rudolf Rožman, odbornik Zadrzne hranilnice, Alfons Hribar, predsednik poljoprivredne sladkorne zadr. v Polegi ter Dr. Danilo Majaron kot pravni zastopnik in podpredsednik banke.

Dr. Danilo Majaron je v Sloveniji eden najbolj spoštovanih mož. Je znan zadrzni delavec in je predsednik odvetniške zbornice v Sloveniji in glavni urednik "Pravnika."

Ti močje poleg s. Antona Kristana tvorijo upravo Zadrzne banke.

V nadzorstvenem odboru so: kot predsednik Melhijor Čobal, ravnatelj Splošnega konzumnega društva Posavje v Zagorju ob Savi; eden prvih ustanoviteljev delavskih zadrug, ki ga je izvolila Delavska zbornica—delavski parlament Slovenije—za svojega predsednika, in ki je član Okrožnega in osrednjega urada za zavarovanje delavcev,—kot prisidniki pa so odlični zadrugarji:

Ivan Jertin, ravnatelj Stavbne, gostilniške in konzumne zadr. Delavski Dom v Trbovljah; Karol Malovrh, občinski svetovalec in ravnatelj Konzumnega društva rudarjev v Hrastniku; Ivan Hladnik, poslovodja Nove "Jugometalije," odbornik "Stan in doma," in kmečko delavske podporne in izobraževalne jednote ter Aleksander Knes, član načelstva Kmetске posojilnice v Ljubljani. (Dalje prihodnje sredo.)

RAČUN MED GL. URADOM IN DRUŠTVI ZA MESC SEPTEMBER 1927.

Table with columns for VPLAČILA (Contributors) and ISPLAČILA (Payments) for various districts and groups.

Table with columns for VPLAČILA and ISPLAČILA, listing names and amounts for various districts.

Table with columns for VPLAČILA and ISPLAČILA, listing names and amounts for various districts.

Table with columns for VPLAČILA and ISPLAČILA, listing names and amounts for various districts.

Za božične praznike Skupne potovanja

v stari kraj za božič privedi naša banka 16. DECEMBRA na Najmodernejšem in najhitrejšem francoskem parniku ILE DE FRANCE. Potnike tega potovanja bi spremljal prav do Ljubljane naš dolgoletni in iskrušeni g. Avgust Kolander, ki bo skrbel za vse mogoče udobnosti na celi poti.

Nudi se toraj vsakemu rojaku najugodnejša prilika. Prijavite se čim prej in nam pišite po nadaljna pojasnila. Pošiljanje denarja Oni rojaki, ki ne bodo šli v stari kraj, se bodo spomnili svojcev v starem kraju na božič s denarnim darom, kakor je to stara ameriška navada. Pošiljanje denarja naj ne pozabite, da naša banka znesljivo in hitro izplačuje denarne pošiljke v starem kraju potom lastnih svez.

- 1) da mi prodajamo šifkarte tudi za vse druge linije in parnike in da lahko odpotujete "okoli nas" katerikoli leden hočete,
2) da naša banka sprejema denarne vloge na bančne knjižice ter jih obrestuje po 4%,
3) da dobivamo denar iz starega kraja,
4) da posredujemo pri dobavi oseb iz starega kraja ter izdelujemo tozadevne listine,
5) da izdelujemo pooblastila injave, prošnje in druge notarske listine.

Slovenska banka ZAKRAJŠEK & OŠJARK 455 West 42nd Street, NEW YORK, N. Y.

Daje novo moč živcem in važnim organom MI VAM PRESKRIBO za vse slučajne posebnosti "Jani" ali pa drugo godbo. GEORGE EAGER, 3011 W. 5th St. Chicago, Ill.

THE RESULTS OF THE FIRST BOWLING MATCH. Pioneers No. 2 vs. Specials of the S. N. P. J. League, played at West End Alleys Oct. 24, 1927.

two of the 47's bowlers (eligible bachelors) talked to Amy so much and so often that in the end she retreated step after step and almost sobbing, "You shan't beat them! You can't beat them." But the bachelors kept coming closer and trying to convince her: "We will beat the Lincolites. I'll play the whole team myself." Whereupon the other bachelor would argue that he would beat 'em.

Torej naj nihče ne nasotane. Odločite si za včer vsek za sebe kot član, za kar bodite prepričani, da vam ne bo žal. Na evideciji v soboto 5. novembra ob veliki udeležbi — Vabljenor. — C. Benevol, tajnik.

Slavija vs. Pioneer No. 1 of the S. N. P. J. League, played at West End Alleys Oct. 24, 1927.

Slavija vs. Pioneer No. 1 of the S. N. P. J. League, played at West End Alleys Oct. 24, 1927.

Slavija vs. Pioneer No. 1 of the S. N. P. J. League, played at West End Alleys Oct. 24, 1927.

Slavija vs. Pioneer No. 1 of the S. N. P. J. League, played at West End Alleys Oct. 24, 1927.

Slavija vs. Pioneer No. 1 of the S. N. P. J. League, played at West End Alleys Oct. 24, 1927.

Slavija vs. Pioneer No. 1 of the S. N. P. J. League, played at West End Alleys Oct. 24, 1927.

Slavija vs. Pioneer No. 1 of the S. N. P. J. League, played at West End Alleys Oct. 24, 1927.

Slavija vs. Pioneer No. 1 of the S. N. P. J. League, played at West End Alleys Oct. 24, 1927.

Slavija vs. Pioneer No. 1 of the S. N. P. P. J. League, played at West End Alleys Oct. 24, 1927.

Slavija vs. Pioneer No. 1 of the S. N. P. J. League, played at West End Alleys Oct. 24, 1927.

Slavija vs. Pioneer No. 1 of the S. N. P. J. League, played at West End Alleys Oct. 24, 1927.

Slavija vs. Pioneer No. 1 of the S. N. P. J. League, played at West End Alleys Oct. 24, 1927.

Slavija vs. Pioneer No. 1 of the S. N. P. J. League, played at West End Alleys Oct. 24, 1927.

Slavija vs. Pioneer No. 1 of the S. N. P. J. League, played at West End Alleys Oct. 24, 1927.

Slavija vs. Pioneer No. 1 of the S. N. P. J. League, played at West End Alleys Oct. 24, 1927.

Slavija vs. Pioneer No. 1 of the S. N. P. J. League, played at West End Alleys Oct. 24, 1927.

Slavija vs. Pioneer No. 1 of the S. N. P. J. League, played at West End Alleys Oct. 24, 1927.

Slavija vs. Pioneer No. 1 of the S. N. P. J. League, played at West End Alleys Oct. 24, 1927.

Slavija vs. Pioneer No. 1 of the S. N. P. J. League, played at West End Alleys Oct. 24, 1927.

Slavija vs. Pioneer No. 1 of the S. N. P. J. League, played at West End Alleys Oct. 24, 1927.

Slavija vs. Pioneer No. 1 of the S. N. P. J. League, played at West End Alleys Oct. 24, 1927.

Slavija vs. Pioneer No. 1 of the S. N. P. J. League, played at West End Alleys Oct. 24, 1927.

Slavija vs. Pioneer No. 1 of the S. N. P. J. League, played at West End Alleys Oct. 24, 1927.

Slavija vs. Pioneer No. 1 of the S. N. P. J. League, played at West End Alleys Oct. 24, 1927.

Slavija vs. Pioneer No. 1 of the S. N. P. J. League, played at West End Alleys Oct. 24, 1927.

Slavija vs. Pioneer No. 1 of the S. N. P. J. League, played at West End Alleys Oct. 24, 1927.

Slavija vs. Pioneer No. 1 of the S. N. P. J. League, played at West End Alleys Oct. 24, 1927.

Slavija vs. Pioneer No. 1 of the S. N. P. J. League, played at West End Alleys Oct. 24, 1927.

Slavija vs. Pioneer No. 1 of the S. N. P. J. League, played at West End Alleys Oct. 24, 1927.

Slavija vs. Pioneer No. 1 of the S. N. P. J. League, played at West End Alleys Oct. 24, 1927.

Slavija vs. Pioneer No. 1 of the S. N. P. J. League, played at West End Alleys Oct. 24, 1927.

Slavija vs. Pioneer No. 1 of the S. N. P. J. League, played at West End Alleys Oct. 24, 1927.

Slavija vs. Pioneer No. 1 of the S. N. P. J. League, played at West End Alleys Oct. 24, 1927.

Slavija vs. Pioneer No. 1 of the S. N. P. J. League, played at West End Alleys Oct. 24, 1927.

Slavija vs. Pioneer No. 1 of the S. N. P. J. League, played at West End Alleys Oct. 24, 1927.

Slavija vs. Pioneer No. 1 of the S. N. P. J. League, played at West End Alleys Oct. 24, 1927.

Slavija vs. Pioneer No. 1 of the S. N. P. J. League, played at West End Alleys Oct. 24, 1927.

Slavija vs. Pioneer No. 1 of the S. N. P. J. League, played at West End Alleys Oct. 24, 1927.

Slavija vs. Pioneer No. 1 of the S. N. P. J. League, played at West End Alleys Oct. 24, 1927.

Slavija vs. Pioneer No. 1 of the S. N. P. J. League, played at West End Alleys Oct. 24, 1927.

Slavija vs. Pioneer No. 1 of the S. N. P. J. League, played at West End Alleys Oct. 24, 1927.

Slavija vs. Pioneer No. 1 of the S. N. P. J. League, played at West End Alleys Oct. 24, 1927.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO. Rojakom Slovencem in Hrvatom v Johnstown, Pa. in okolici v bližnjih naselebinah naznanjam, da mi je radi slabega zdravja zdravnik priporočil, naj omejim sedenje. Omišljal sem si kako in da vas tako obiščem vsak teden, pobral bom moške in ženske obleke za čiščenje in likanje, ker so slabe delavske razmere, je vaša ponošena obleka še dobra, ako jo date očistiti in izlikati, sprejem tuje v povabilo, če vam kaj ne pristoja. Cene nizke, delo jamčim, napravim boljše od raznih agentov, ki niso krojači.

Ako želite vame pomeriti tudi novo obleko, imam najbolje vrste blaga od Bruner Woolen Co., cena od \$25.00 naprej. Izdelane bodo v moji krojačnici. Imam blago tudi od raznih drugih tvrdk z nižjo ceno, za \$16.00 do \$25.00. Moje delo jamčim in sicer, ako vam ne bo po volji ni treba obleke vzeti. Torej rojaki, svoji k svojim, se priporočam: ANTON FORTUNA, krojač, Johnstown, Pa. (Adv.)

NaZNANILO. Pristen kranjski golaf se pošilja po zahtevni ceni: 10—šunf keno, za \$2.00, 20—šunf keno za \$3.75, 50—šunf keno za \$5.50, 100—šunf keno za \$10.00. Naredite No. 2—pošljemo vam za \$5.00—10—šunf keno gulaša, 2—11 unč gulaša in 2—šunf keno pristnega medu.

Naredite No. 3—pošljemo za \$10.00—10—šunf keno gulaša, 10—11 unč keno gulaša, 2—šunf medu in 10—šunf kranjskih klobas. Naredite No. 4—za \$7.50 pošljemo garantirano britvo britev (Double Temper) zapakirano na koncu, brijni pas in šingra tunja, kolček maxila za nožje namazati. (Britve se lahko zamrzajo brezplačno, ako je treba.) V zalogi imamo tudi vsakovrstne gramofonske plošče, stenske in žepne ure, pratane in verižice, t. t. d., vse jamčemo. Posebno se pripravim rojakom v bližnji okolici, ki imajo grozovito, vsakovrstne klobase, prekajeno in sveže meso, kokoli, live ali ohišene, nadalje gradnje, kalifornijske ali domače, in mošt po tržnih cenah. Vse pojasnila dajem brezplačno o nakupu farm v t. okolici, kjer se vas prideliko lahko prodaja. Svoji k svojim! M. KRAINZ, 64 Broadway Gowanda, N. Y. (Adv.)

Za dolgo jesensko večero. Jutri bo v Celove odmor. 75c Maj-oka so rekli. \$1.00 De patice sem prevzela. 75c Dekle v soloninah. 75c Slovenski glas. 75c Slovenski glas. 75c Pok Cella. 75c Dekle kaj kaja. 75c

Imam tudi note za piano ali pa za harmoniko "Glasba in dom" komadi za ples in pesmi, L. zvezek in II. zvezek, cena 75c. Imamo tudi vse slovenske gramofonske plošče, vprašajte za naš cenik. Prišlite pri naročilu za vsako rolo ali ploščo 5c več za poštnino.

Anton ZBASNIK. Slovenski glasbeni svet. 4302 Butler St. Pittsburgh, Pa.

KILA OZDRAVLJENA s pomočjo STUART'S ADHESIVE PLAPAO-PADÉ, ki so pripravljena na način, da drže kilo in zdravijo ob enem. Naša PLAPAO podlaga je priljubljena in se na more prenakluti, pomoč za vsako kilo, katere se ne more opaziti. Nima smeti, ali povzroča ne kaj lahko prišči. To podlaga so dobile slane modralje na mednarodni izlošbi v Rimu in izdelovane s diplomom v Parizu. Da to dokazamo, vam pošljemo brezplačno PLAPAO na poskušanje. Pišite na danes na: PLAPAO LABORATORIES, 2309 Stuart Bldg., St. Louis, Mo. (Adv.)

RUDOLF J. JINDRA PLUMBAR. Upostavljate parne in druge naprave za grejanje in vna druge plumbarske dela. Prevezamo delo tudi na mesečno ispladilo od enega do dveh let. Vse delo jamčemo. Izvršuje plumbarsko delo v okolici. Pišite na pogoje. (Adv.)

SEST DNI PREKO OCEANA. Makarite in najboljši opredeljeni za potovanje na evropskih parnikih: FRANCE 29. oktobra, PARIS 26. nov., 16. dec.

ILE DE FRANCE 19. nov. Vrednost izposojenih posojilovnega sredstva od FRENCH LINE, 213 N. Michigan Ave., Chicago, Ill.

DR. KOLER. 638 Penn Ave., Pittsburgh, Pa. EDINI SLOVENSKO GOVORNECI ZDRAVNIK SPECIALIST MOSEKIN BOLEZNI. Dr. Koler je najznanjši slovenski zdravnik specializiran v Pittsburghu, ki ima široko prakso v zdravljenju vseh možnih bolezni.

John Ušeničnik. 1107 E. 51st St., Cleveland, O. 11,000 TON PRENOŠAL. To je precejšnji kupček, kaj ne? Toliko sem ga že prepeljal, kar znači, da premog poznam. Torej ako želite dober premog in dobro vago, obrnite se name. FRANK UDOVICH, 2623 S. Ridgeway Ave., Tel. Lawndale 8993, ali pa na: 2319 S. Lincoln St., Tel. Canal 6304., Chicago, Ill. (Adv.)

DR. LORENZ. 642 Penn Ave., Pittsburgh, Pa. EDINI SLOVENSKO GOVORNECI ZDRAVNIK SPECIALIST MOSEKIN BOLEZNI. Moja praksa je izredno široka in izredno uspešna. Zanimajo me predvsem bolezni, ki jih zdravi zdravnik, ki je slovenski govornik. Zanimajo me predvsem bolezni, ki jih zdravi zdravnik, ki je slovenski govornik.

MRS. LILLIAN CHERASKA. Chicagoška ženska pogrebna družba. Daje posebno pozornost za ženske in otroke. 2316 N. Millard Ave., Chicago, Ill. Telefon: Lawndale 6707.

NOVI NASLOV. DR. JOS. V. GRAHEK. Fizikalan in Kirurg. 212 Grand St., Pittsburgh, Pa. PITTSBURGH, PA.

ZGRADIMO MOČNO GENERALIJO. Zadnji pondeljek je bila obletnica smrti slavnega državnika in govornika Daniel Websterja, ki je rekel: "Dajmo skupno razviti vse naše vire, da se prepričamo, ako nismo tudi mi zmožni, za časa naše generacije, ustvariti nekaj, kar bo ostalo v trajnem spominu." Ampak je zdrava generacija je zmožna velikih stvari. Trinerjevo grenko vino je zanesljiv gradilec zdravlja. Ta vam popravi nespretnost, slab tek do jodi, zaprtico, slabo spanje, in splošno oslabelost. Vrednostni kupon se nahaja na vsakem zavoju. Poskusite tudi Triner's Liniment proti revmatizmu in nevralgiji. Triner's Cough Sedative in Triner's Cold Tablets za kašelj in prehlad. Ako ni mogoče tega dobiti v vaši bližnji lekarni, tedaj pišite na Joseph Triner Company, Chicago, Ill.—(Adv.)

BAZNO. Je za vsakega rojaka, da vsa svoja notarska posla povzroči odlično izvedeno uspešno. Podpisani imam dolgoletno prakso v izdelovanju kranjskih pogodb, poslovanj, dolžnih pism in obveznic, poborniške vrste, opozila in v prelozovanju starih zemljin ter v raznih drugih stvarih, ki jih imajo Američani ali stari kralji. Pišite ali pridite osebno. ANTON ZBASNIK, Slovenski glasbeni svet, 4302 Butler St., Pittsburgh, Pa.

DA SKUHAŠ DOBRO PI-VO, PIŠI PO NAŠE PRODUKTE. Imamo v zalogi slad, kvas, sladkor in vse druge potrebščine. Poskušajte in se prepričajte, da je doma pri nas kuhani vedno in najboljši in najznejši. Groceries, skladnja in v prodajalno slovenske domače proizvode popust pri vaših naročilih. Pišite po informacije na: FRANK OGLAR, 6401 Superior Avenue, Cleveland, O.

POSLOVNO POSREDOVANJE. Naša banka si je zadala nalogo, da pomaga rojakom vzdrževati poslovne zveze s domovino. Kdor ima v starem kraju sorodnike, pride vseh nepriznanih v položaj, da jim mora stujno denar poslati. Drugi zopet je napravil kupčije, zaradi kakor posevito, ali prevzel domačijo, nakar mora izplačati denar v najkrajšem času.

FRANK SAKSER STATE BANK. 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

ZASTAVE. AMERIŠKE, SLOV. HRV.—REGALJE, PREKORAMNICE, TROBOJNICE, ZNAKE, KAPE, UNIFORME, ITD. SIGURNO 25% CENEJEJ KOD DRUGOG VICTOR NAVINSKY, 421 Centre St., Cummings, Pa.

M. Mladic & J. Polacek. JAVNA NOTARJA. 1334 West 18th Street, Chicago, Ill. Izdeluje notarska dela za tukaj in stari kraj. Delamo prave in dobavo svojcev iz starega kraja, kupne pogodbe. Poskušamo in vnamemo posojila za prvo vrnitve (Mortgage). Prodajamo hiše, leto in firma. Cene nizke, delo točno in pravilno. Informacije zastonj.

F. KERŽE. S. N. P. J. družbom: Kadar naročite zastavo, kupite in drage, lahko se najoje in v zalogi do dobite dobiti najboljšo blago za najnižjo ceno. Naredi in veseli EASTON.

MRS. LILLIAN CHERASKA. Chicagoška ženska pogrebna družba. Daje posebno pozornost za ženske in otroke. 2316 N. Millard Ave., Chicago, Ill. Telefon: Lawndale 6707.

NAZANANILO IN PRIPOROČILO. Rojakom Slovencem in Hrvatom v Johnstown, Pa. in okolici v bližnjih naselebinah naznanjam, da mi je radi slabega zdravja zdravnik priporočil, naj omejim sedenje. Omišljal sem si kako in da vas tako obiščem vsak teden, pobral bom moške in ženske obleke za čiščenje in likanje, ker so slabe delavske razmere, je vaša ponošena obleka še dobra, ako jo date očistiti in izlikati, sprejem tuje v povabilo, če vam kaj ne pristoja. Cene nizke, delo jamčim, napravim boljše od raznih agentov, ki niso krojači.

Ako želite vame pomeriti tudi novo obleko, imam najbolje vrste blaga od Bruner Woolen Co., cena od \$25.00 naprej. Izdelane bodo v moji krojačnici. Imam blago tudi od raznih drugih tvrdk z nižjo ceno, za \$16.00 do \$25.00. Moje delo jamčim in sicer, ako vam ne bo po volji ni treba obleke vzeti. Torej rojaki, svoji k svojim, se priporočam: ANTON FORTUNA, krojač, Johnstown, Pa. (Adv.)

NaZNANILO. Pristen kranjski golaf se pošilja po zahtevni ceni: 10—šunf keno, za \$2.00, 20—šunf keno za \$3.75, 50—šunf keno za \$5.50, 100—šunf keno za \$10.00. Naredite No. 2—pošljemo vam za \$5.00—10—šunf keno gulaša, 2—11 unč gulaša in 2—šunf keno pristnega medu.

Naredite No. 3—pošljemo za \$10.00—10—šunf keno gulaša, 10—11 unč keno gulaša, 2—šunf medu in 10—šunf kranjskih klobas. Naredite No. 4—za \$7.50 pošljemo garantirano britvo britev (Double Temper) zapakirano na koncu, brijni pas in šingra tunja, kolček maxila za nožje namazati. (Britve se lahko zamrzajo brezplačno, ako je treba.) V zalogi imamo tudi vsakovrstne gramofonske plošče, stenske in žepne ure, pratane in verižice, t. t. d., vse jamčemo. Posebno se pripravim rojakom v bližnji okolici, ki imajo grozovito, vsakovrstne klobase, prekajeno in sveže meso, kokoli, live ali ohišene, nadalje gradnje, kalifornijske ali domače, in mošt po tržnih cenah. Vse pojasnila dajem brezplačno o nakupu farm v t. okolici, kjer se vas prideliko lahko prodaja. Svoji k svojim! M. KRAINZ, 64 Broadway Gowanda, N. Y. (Adv.)

Za dolgo jesensko večero. Jutri bo v Celove odmor. 75c Maj-oka so rekli. \$1.00 De patice sem prevzela. 75c Dekle v soloninah. 75c Slovenski glas. 75c Slovenski glas. 75c Pok Cella. 75c Dekle kaj kaja. 75c

Imam tudi note za piano ali pa za harmoniko "Glasba in dom" komadi za ples in pesmi, L. zvezek in II. zvezek, cena 75c. Imamo tudi vse slovenske gramofonske plošče, vprašajte za naš cenik. Prišlite pri naročilu za vsako rolo ali ploščo 5c več za poštnino.

NOVI NASLOV. DR. JOS. V. GRAHEK. Fizikalan in Kirurg. 212 Grand St., Pittsburgh, Pa. PITTSBURGH, PA.

ZGRADIMO MOČNO GENERALIJO. Zadnji pondeljek je bila obletnica smrti slavnega državnika in govornika Daniel Websterja, ki je rekel: "Dajmo skupno razviti vse naše vire, da se prepričamo, ako nismo tudi mi zmožni, za časa naše generacije, ustvariti nekaj, kar bo ostalo v trajnem spominu." Ampak je zdrava generacija je zmožna velikih stvari. Trinerjevo grenko vino je zanesljiv gradilec zdravlja. Ta vam popravi nespretnost, slab tek do jodi, zaprtico, slabo spanje, in splošno oslabelost. Vrednostni kupon se nahaja na vsakem zavoju. Poskusite tudi Triner's Liniment proti revmatizmu in nevralgiji. Triner's Cough Sedative in Triner's Cold Tablets za kašelj in prehlad. Ako ni mogoče tega dobiti v vaši bližnji lekarni, tedaj pišite na Joseph Triner Company, Chicago, Ill.—(Adv.)

BAZNO. Je za vsakega rojaka, da vsa svoja notarska posla povzroči odlično izvedeno uspešno. Podpisani imam dolgoletno prakso v izdelovanju kranjskih pogodb, poslovanj, dolžnih pism in obveznic, poborniške vrste, opozila in v prelozovanju starih zemljin ter v raznih drugih stvarih, ki jih imajo Američani ali stari kralji. Pišite ali pridite osebno. ANTON ZBASNIK, Slovenski glasbeni svet, 4302 Butler St., Pittsburgh, Pa.

DA SKUHAŠ DOBRO PI-VO, PIŠI PO NAŠE PRODUKTE. Imamo v zalogi slad, kvas, sladkor in vse druge potrebščine. Poskušajte in se prepričajte, da je doma pri nas kuhani vedno in najboljši in najznejši. Groceries, skladnja in v prodajalno slovenske domače proizvode popust pri vaših naročilih. Pišite po informacije na: FRANK OGLAR, 6401 Superior Avenue, Cleveland, O.

POSLOVNO POSREDOVANJE. Naša banka si je zadala nalogo, da pomaga rojakom vzdrževati poslovne zveze s domovino. Kdor ima v starem kraju sorodnike, pride vseh nepriznanih v položaj, da jim mora stujno denar poslati. Drugi zopet je napravil kupčije, zaradi kakor posevito, ali prevzel domačijo, nakar mora izplačati denar v najkrajšem času.

FRANK SAKSER STATE BANK. 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

ZASTAVE. AMERIŠKE, SLOV. HRV.—REGALJE, PREKORAMNICE, TROBOJNICE, ZNAKE, KAPE, UNIFORME, ITD. SIGURNO 25% CENEJEJ KOD DRUGOG VICTOR NAVINSKY, 421 Centre St., Cummings, Pa.

M. Mladic & J. Polacek. JAVNA NOTARJA. 1334 West 18th Street, Chicago, Ill. Izdeluje notarska dela za tukaj in stari kraj. Delamo prave in dobavo svojcev iz starega kraja, kupne pogodbe. Poskušamo in vnamemo posojila za prvo vrnitve (Mortgage). Prodajamo hiše, leto in firma. Cene nizke, delo točno in pravilno. Informacije zastonj.

F. KERŽE. S. N. P. J. družbom: Kadar naročite zastavo, kupite in drage, lahko se najoje in v zalogi do dobite dobiti najboljšo blago za najnižjo ceno. Naredi in veseli EASTON.

MRS. LILLIAN CHERASKA. Chicagoška ženska pogrebna družba. Daje posebno pozornost za ženske in otroke. 2316 N. Millard Ave., Chicago, Ill. Telefon: Lawndale 6707.

NAZANANILO IN PRIPOROČILO. Rojakom Slovencem in Hrvatom v Johnstown, Pa. in okolici v bližnjih naselebinah naznanjam, da mi je radi slabega zdravja zdravnik priporočil, naj omejim sedenje. Omišljal sem si kako in da vas tako obiščem vsak teden, pobral bom moške in ženske obleke za čiščenje in likanje, ker so slabe delavske razmere, je vaša ponošena obleka še dobra, ako jo date očistiti in izlikati, sprejem tuje v povabilo, če vam kaj ne pristoja. Cene nizke, delo jamčim, napravim boljše od raznih agentov, ki niso krojači.

Ako želite vame pomeriti tudi novo obleko, imam najbolje vrste blaga od Bruner Woolen Co., cena od \$25.00 naprej. Izdelane bodo v moji krojačnici. Imam blago tudi od raznih drugih tvrdk z nižjo ceno, za \$16.00 do \$25.00. Moje delo jamčim in sicer, ako vam ne bo po volji ni treba obleke vzeti. Torej rojaki, svoji k svojim, se priporočam: ANTON FORTUNA, krojač, Johnstown, Pa. (Adv.)

NaZNANILO. Pristen kranjski golaf se pošilja po zahtevni ceni: 10—šunf keno, za \$2.00, 20—šunf keno za \$3.75, 50—šunf keno za \$5.50, 100—šunf keno za \$10.00. Naredite No. 2—pošljemo vam za \$5.00—10—šunf keno gulaša, 2—11 unč gulaša in 2—šunf keno pristnega medu.

Naredite No. 3—pošljemo za \$10.00—10—šunf keno gulaša, 10—11 unč keno gulaša, 2—šunf medu in 10—šunf kranjskih klobas. Naredite No. 4—za \$7.50 pošljemo garantirano britvo britev (Double Temper) zapakirano na koncu, brijni pas in šingra tunja, kolček maxila za nožje namazati. (Britve se lahko zamrzajo brezplačno, ako je treba.) V zalogi imamo tudi vsakovrstne gramofonske plošče, stenske in žepne ure, pratane in verižice, t. t. d., vse jamčemo. Posebno se pripravim rojakom v bližnji okolici, ki imajo grozovito, vsakovrstne klobase, prekajeno in sveže meso, kokoli, live ali ohišene, nadalje gradnje, kalifornijske ali domače, in mošt po tržnih cenah. Vse pojasnila dajem brezplačno o nakupu farm v t. okolici, kjer se vas prideliko lahko prodaja. Svoji k svojim! M. KRAINZ, 64 Broadway Gowanda, N. Y. (Adv.)

Za dolgo jesensko večero. Jutri bo v Celove odmor. 75c Maj-oka so rekli. \$1.00 De patice sem prevzela. 75c Dekle v soloninah. 75c Slovenski glas. 75c Slovenski glas. 75c Pok Cella. 75c Dekle kaj kaja. 75c

Imam tudi note za piano ali pa za harmoniko "Glasba in dom" komadi za ples in pesmi, L. zvezek in II. zvezek, cena 75c. Imamo tudi vse slovenske gramofonske plošče, vprašajte za naš cenik. Prišlite pri naročilu za vsako rolo ali ploščo 5c več za poštnino.

NOVI NASLOV. DR. JOS. V. GRAHEK. Fizikalan in Kirurg. 212 Grand St., Pittsburgh, Pa. PITTSBURGH, PA.

ZGRADIMO MOČNO GENERALIJO. Zadnji pondeljek je bila obletnica smrti slavnega državnika in govornika Daniel Websterja, ki je rekel: "Dajmo skupno razviti vse naše vire, da se prepričamo, ako nismo tudi mi zmožni, za časa naše generacije, ustvariti nekaj, kar bo ostalo v trajnem spominu." Ampak je zdrava generacija je zmožna velikih stvari. Trinerjevo grenko vino je zanesljiv gradilec zdravlja. Ta vam popravi nespretnost, slab tek do jodi, zaprtico, slabo spanje, in splošno oslabelost. Vrednostni kupon se nahaja na vsakem zavoju. Poskusite tudi Triner's Liniment proti revmatizmu in nevralgiji. Triner's Cough Sedative in Triner's Cold Tablets za kašelj in prehlad. Ako ni mogoče tega dobiti v vaši bližnji lekarni, tedaj pišite na Joseph Triner Company, Chicago, Ill.—(Adv.)

BAZNO. Je za vsakega rojaka, da vsa svoja notarska posla povzroči odlično izvedeno uspešno. Podpisani imam dolgoletno prakso v izdelovanju kranjskih pogodb, poslovanj, dolžnih pism in obveznic, poborniške vrste, opozila in v prelozovanju starih zemljin ter v raznih drugih stvarih, ki jih imajo Američani ali stari kralji. Pišite ali pridite osebno. ANTON ZBASNIK, Slovenski glasbeni svet, 4302 Butler St., Pittsburgh, Pa.

DA SKUHAŠ DOBRO PI-VO, PIŠI PO NAŠE PRODUKTE. Imamo v zalogi slad, kvas, sladkor in vse druge potrebščine. Poskušajte in se prepričajte, da je doma pri nas kuhani vedno in najboljši in najznejši. Groceries, skladnja in v prodajalno slovenske domače proizvode popust pri vaših naročilih. Pišite po informacije na: FRANK OGLAR, 6401 Superior Avenue, Cleveland, O.

POSLOVNO POSREDOVANJE. Naša banka si je zadala nalogo, da pomaga rojakom vzdrževati poslovne zveze s domovino. Kdor ima v starem kraju sorodnike, pride vseh nepriznanih v položaj, da jim mora stujno denar poslati. Drugi zopet je napravil kupčije, zaradi kakor posevito, ali prevzel domačijo, nakar mora izplačati denar v najkrajšem času.

FRANK SAKSER STATE BANK. 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

ZASTAVE. AMERIŠKE, SLOV. HRV.—REGALJE, PREKORAMNICE, TROBOJNICE, ZNAKE, KAPE, UNIFORME, ITD. SIGURNO 25% CENEJEJ KOD DRUGOG VICTOR NAVINSKY, 421 Centre St., Cummings, Pa.

M. Mladic & J. Polacek. JAVNA NOTARJA. 1334 West 18th Street, Chicago, Ill. Izdeluje notarska dela za tukaj in stari kraj. Delamo prave in dobavo svojcev iz starega kraja, kupne pogodbe. Poskušamo in vnamemo posojila za prvo vrnitve (Mortgage). Prodajamo hiše, leto in firma. Cene nizke, delo točno in pravilno. Informacije zastonj.

F. KERŽE. S. N. P. J. družbom: Kadar naročite zastavo, kupite in drage, lahko se najoje in v zalogi do dobite dobiti najboljšo blago za najnižjo ceno. Naredi in veseli EASTON.

MRS. LILLIAN CHERASKA. Chicagoška ženska pogrebna družba. Daje posebno pozornost za ženske in otroke. 2316 N. Millard Ave., Chicago, Ill. Telefon: Lawndale 6707.

NAZANANILO IN PRIPOROČILO. Rojakom Slovencem in Hrvatom v Johnstown, Pa. in okolici v bližnjih naselebinah naznanjam, da mi je radi slabega zdravja zdravnik priporočil, naj omejim sedenje. Omišljal sem si kako in da vas tako obiščem vsak teden, pobral bom moške in ženske obleke za čiščenje in likanje, ker so slabe delavske razmere, je vaša ponošena obleka še dobra, ako jo date očistiti in izlikati, sprejem tuje v povabilo, če vam kaj ne pristoja. Cene nizke, delo jamčim, napravim boljše od raznih agentov, ki niso krojači.